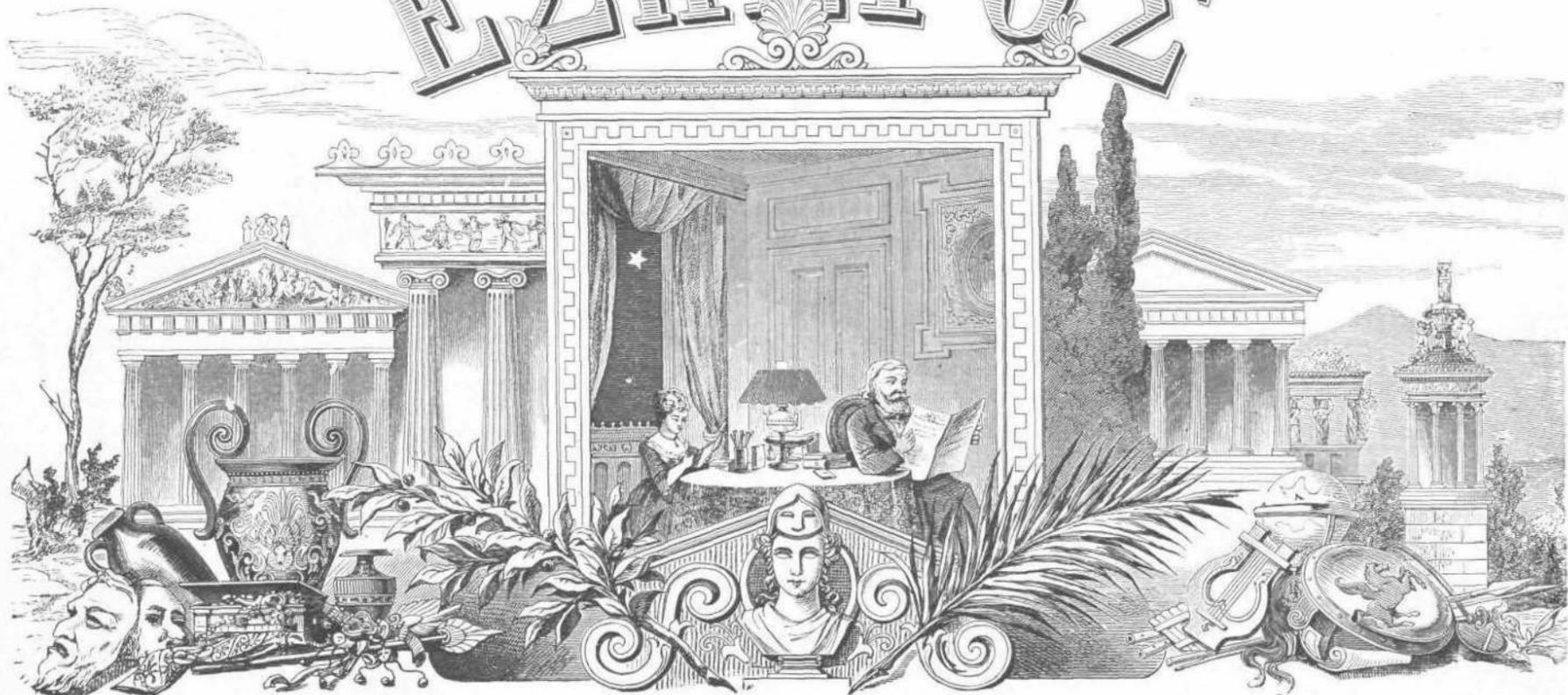

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Ε΄.

Ἐκδίδεται
τῇ 1/13 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῇ 1/13 Ἰουλίου 1885

Τιμὴ ἑτησία
προσπληρωμένη
εἰς χρυσόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

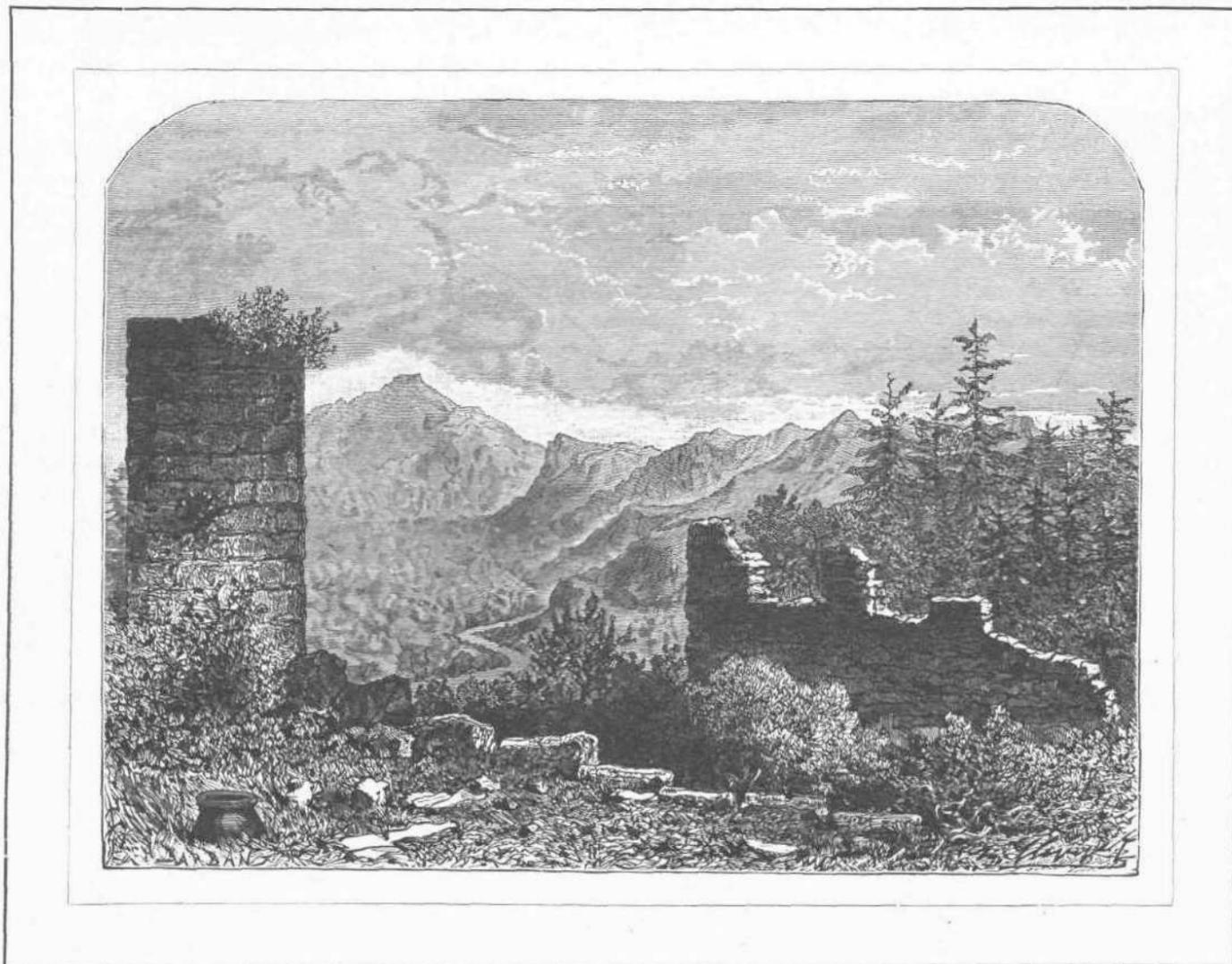
ΑΡ. 101.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐρείπια φραγκικοῦ φρουρίου. — Ἡ Βονδαπέστη καὶ τὰ κατ' αὐτὴν παρελθόντα καὶ ἐνεστῶτα (συνέχεια). — Ἰάκωβος Ρίζος. — Ἡ τιμὴ ἐνδὸς σιγάρου. Διήγημα (τέλος). — Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχιεπισκοπῶν. — Πατριωτισμὸς Καρχηδονίων γυναικῶν. — Ἐκ τῶν τοῦ de Amicis. — Ποίησις. Ὁ πάλαι καὶ ὁ νῦν ἄνθρωπος. Ἐν εὐφορῇ. — Ἡ ἐκλογή τῆς Φραγκλίνης. — Καλύβαι τῶν ἑγγωρίων ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τοῦ Ἰσημεριῦ ἐν Ἀμερικῇ. — Διάφορα. — Αἰτίματα καὶ λύσεις. — Μετὰ παραστήματος.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἐρείπια Φραγκικοῦ φρουρίου ἐν Εὐβοίᾳ. — Ἰάκωβος Ρίζος. — Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἰσημεριῦ τῆς Ἀμερικῆς. — Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχιεπισκοπῶν. — Πατριωτισμὸς Καρχηδονίων γυναικῶν. — Ὁ ὄμφαστος (Rhomphastus ambiguus). — Καλύβη τῶν ἑγγωρίων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἰσημεριῦ.

ΕΡΕΙΠΙΑ ΦΡΑΓΚΙΚΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑΙ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο Έσπερος διανύει ήδη τὸ πέμπτον ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἔτος, ἢ δὲ πορεία αὐτοῦ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὑπέρβη σύμφωνον πρὸς τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ. Περὶ τούτου οὐ μόνον ἡ Διεύθυνσις αὐτοῦ κέκτηται τὴν εὐχάριστον συναίσθησιν, ἀλλ' ἔχει καὶ δείγματα πρᾶξιν ἐκ διαφόρων ἐνθαρρυντικῶν ἐπιστολῶν, ἃς καθ' ἑκάστην λαμβάνει. Ἡ ἠθικὴ αὐτῆς ἐγκαρδιώσις εἶναι ἀμοιβὴ πολυτίμου, δι' ἣν ἡ Διεύθυνσις καθήκον αὐτῆς θεωρεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς Κυρίους συνδρομητὰς καὶ φίλους.

Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ Έσπερος εἰσελθὼν ἤδη ὑπὸ τῶν καλοῦς οἰωνοῦς εἰς τὸ ε'. αὐτοῦ ἔτος, καθ' ἑκάστην στερεώτερον θεμελιούται, διότι καὶ κοινὸν ἀποκτᾷ εὐρύτερον καὶ φίλους πιστούς, οἵτινες βασίζονται εἰς τὸ παρελθὸν δύνανται ἐν πεποιθήσει νὰ συστήσωσιν αὐτόν, ἐν ᾧ Περιοδικά, διανύοντα τὸ α'. ἢ τὸ β'. αὐτῶν ἔτος δὲν ἔχουσι τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν δεόντως ἐξασφαλισμένην, διότι ἐν ἀρχῇ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη τις ἀποκρῶσας τὰς ἀποδείξεις, ὅτι ἔτυχε τῆς κοινῆς ἐπιδοκιμασίας.

Ἀναποκρινομένη ἡ Διεύθυνσις τοῦ Έσπεροῦ εἰς τὴν προθυμίαν τοῦ ἡμετέρου κοινῷ ἀνέλαβε τὴν ἐκδοσιν ἐν τακτικῷ παραρτήματι Συλλογῆς ποιημάτων, ἧς καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως ἐπεκροτήθη ἤδη, καὶ ἧς θέλει ἐξακολουθεῖ ἐν ἐκάστῳ τεύχει. Ἀλλὰ, ὡς προηγγέθη ἤδη, καὶ τὰ ἔκτακτα παραρτήματα μετὰ τῶν εἰκόνων τῶν ἡρώων ἡμῶν θέλουσιν ἐκδιδεσθαι συγχρότερον κατὰ τὸ ε'. ἔτος, καὶ ἤδη ἐτοιμάζεται ἡ εἰκὼν τοῦ μεγάλου πολίτου Ἀνδρέου Ζαΐμη.

Θεωροῦμεν ἐν τέλει ἱερὸν ἡμῶν καθήκον νὰ εὐχαριστήσωμεν ἐνθέρμως καὶ πάντας τοὺς Κυρίους ἀναποκριντάς τοῦ Έσπεροῦ οἵτινες οὐ μόνον λόγῳ, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ, διὰ κόπων καὶ φροντίδων, συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐδωσίαν αὐτοῦ.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

ΕΡΕΠΙΑ ΦΡΑΓΚΙΚΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑ.

(Μετὰ εἰκόνα, ἄρ. σελ. 85.)

Οἱ Αἰγῆαι χῶραι ἐν τῷ κόσμῳ διατηροῦσι τοσοῦτον φανερά τὰ ἴχνη τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων ὅσον ἡ Εὐβοία. Ἐν Εὐβοίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν σταυροφοριῶν ἡ διανομὴ τῶν κτημάτων ἦτο πρᾶγμα συνηθέστατον καὶ ἕκαστος πλούσιος γαιοκτήμων εἶχεν ἐκτὸς τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοῦ οἰκίας καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς νήσου πόρους ὄχρους καὶ μικρὰ φρουρία, δι' ὧν ἐξασφάλιζε τὰς κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας του ἐπιδρομάς. Τῶν ὄχρῳων τούτων ἔβασον πολλὰ σῶζονται μέχρι σήμερον καθ' ὅλην τὴν νήσον ἐρείπια, συγκεκμηνα ἐκ πόρων ἐν μέρει καταρροεῦσαν, ἐκ τειχῶν, ἐκ πολυῶν, ἐφ' ὧν ἐνίοτε φαίνονται καὶ τὰ οἰκίσματα τῆς οἰκογενείας, ἧς εἶχεν ἐνταῦθα τὴν κατοικίαν τῆς. Ἐκ τῶν περιεργότερων τούτων ἐρείπιων εἶναι καὶ τὰ ἐν τῷ στενῷ τῆς Κλεισοῦρας παρὰ τὸ χωρίον Ἄχμῆτ-ἀγὰ σῶζόμενα, ὧν παραθέτομεν εἰκόνα.

Ἐπὶ ὑψώματος ἐξουσιάζοντος τὸ σκοτεινὸν στενὸν τῆς Κλεισοῦρας κείται τὸ ἀρχαῖον τοῦτο φραγκικὸν φρούριον, μεγαλοπρεπὲς καὶ ἄγριον καὶ ἐν τῇ καταστροφῇ αὐτοῦ. Ἡ θέσις εἶναι ὄχρωσάτη, διότι ἐκ τριῶν μερῶν τὰ τεῖχη ἐπιπέδωνται ἐπὶ τοῦ κρηνοῦ· μόνον ἐξ ἐνὸς μέρους ἡ θέσις ἦτο προσιτῆ, ἀλλὰ καὶ ἐντεῦθεν ἡ ὁδὸς ἦτο τόσο ἀπότομος, ὥστε μὲ τὰ ἀτελῆ μέσα τῆς στρατιωτικῆς τέχνης τῶν χρόνων ἐκείνων οὐδεὶς θὰ ἐτόλμα νὰ προσβάλλῃ τοὺς ἐκεῖ ἐν ἀσφαλεῖ κατοικοῦντας. Ἐπὶ Ἐνετοκρατίας τὰ ὄχρῳα ταῦτα κατοικήθησαν τῶν κομητῶν καὶ θαρῶν ἐγένοντο φυλακεία πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ὁδῶν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν ἐμπόρων καὶ ἐμπορευμάτων. Αἱ φρουραὶ τῶν φυλακείων τούτων ἐξηρῶντο ὅλα ἐκ τοῦ ἐν Χαλκίδι ἐδρεύοντος στρατιωτικοῦ διοικητοῦ, ὅστις ἀπαῖ τοῦ ἔτους περιήρχετο αὐτὰ ὅπως θεσπιθῆναι περὶ τῆς καλῆς διατηρήσεως αὐτῶν. Περιεργότατῃ θὰ ἦτο ἡ ἱστορία τῶν μεσαιωνικῶν τούτων φρουρίων, διότι ἕκαστον αὐτῶν εἶχε τὰς περιπετείας του. Δυστυχῶς ὀλίγιστα περὶ αὐτῶν γινώσκουμεν, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ὀνόματα τῶν ἰσχυρῶν θαρῶν ἐξηλείφθησαν ἐντελῶς, καὶ ἂν ποῦ ἡ παράδοσις διέσωσεν ἡμῖν ἐπισημῶς τινὰ τῆς ἀρχαίας ἐκείνης ἐποχῆς, ταῦτα ἀναφέρουσι περὶ τῶν διαφορῶν καὶ ἐρίδων, αἵτινες ὤπλιζον ἐναντίον

ἀλλήλων τοὺς ἰσχυροὺς ἐκείνους ἐπληρχητοῦς, τοὺς τοσοῦτον τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν ἀγαπῶντας. Σήμερον ἡ ἡραγία τῆς ἐρημώσεως ἐπικάθηται ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τούτων παρελθούσης ἐποχῆς.

Η ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΥΤΗΝ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΕΣΤΩΤΑ.

Ἐπὶ Γρηγορίου Γ' αὐτοῦ, Ἀρχιεπισκόπου, Λεσβίου. (Συνεχέια.)

Ἐπειτα δὲ μετὰ χρόνον πολὺν, τοῦ βασιλικοῦ διαθήματος περὶ τὴν μίτραν τελευτήσαντος, ἀπετελέσθη τὸ μέρης ἡμῶν διατηρούμενον οὐγγρικὸν στέμμα, δι' οὗ τελευτήσαν τὸ 1868 σωτήριον ἔτος ἐνταῦθα ἐν τῇ πρωτεύουσά τοῦ βασιλείου, ἐστέρθη δημοτελῶς καὶ λαμπροτελῶς ἀποστολικὸς βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας, ὁ τῆς Αὐστρίας αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ ὁ Α'. ὑπὸ τοῦ προηγουμένου τῆς οὐγγρικῆς ἐκκλησίας πρίγκιπος καρδινάλιου Σιμῶρ. Τὸ ἱστορικὸν καὶ βασιλικὸν τοῦτο στέμμα φυλάσσεται νυκθήμερον, ὡς πολυτίμος θησαυρός, δι' ἰδίας στρατιωτικῆς φρουρᾶς, ἐντὸς τοῦ φρουρίου τῆς Βουδάας, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν διαπρεποῦς ἄρχοντος, ὅστις περιβάλλεται ὑψηλὸν ἀξίωμα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὃν καὶ τιτοφοροῦμενος Φύλαξ τοῦ στέμματος ΚΡΟΝΗΠΤΕΡ.

Τοῦ δὲ πρώτου βασιλέως τῶν Οὐγγρῶν Στεφάνου τοῦ Α'. τὸ 1038 σωτήριον ἔτος τελευτήσαντος, καὶ μετὰ 30 ἔτη τῆς ἀνακομῆδης αὐτοῦ γενομένης, ὡς λέγει ἡ ἐπιτομία Ἐκκλησιαστικῆς παράδοσις, ἡ μὲν δεξιὰ αὐτοῦ χεὶρ ἢ ὑγράψασα τὸ βασιλικὸν διάταγμα τῆς εἰς Χριστὸν τῶν Οὐγγρῶν ἐπιστροφῆς, εὐρέθη ἀκεραία καὶ ἀβλαβῆς, ἄρρηκτον ἐνωθὲν ἐκπέμποσα, μετὰ τῶν ἐν τῇ τάφῳ περιωθέντων καὶ μέχρι τοῦ νῦν τιμωμένων βασιλικῶν ἐμβλημάτων καὶ ἱματίων. Θεωρηθέντων δὲ τούτων ἀπάντων ὡς τεκμηρίων ἀγιωσύνης, ὁ πάπας Γρηγόριος Ζ'. ἐκάνεισε τὸν Στέφανον ὡς ἅγιον, προτροπέμενος θεαίως καὶ ὑπὸ τοῦ θείου καὶ ἀποστολικοῦ ζήλου, ὃν ἀνέπτυξεν ὁ Στέφανος γενόμενος πρώτος χρι-

στιανὸς βασιλεὺς τῶν Οὐγγρῶν· ἡ μνήμη αὐτοῦ τελεῖται ἐτησίως ὑπὸ τῆς καθολικῆς οὐγγρικῆς ἐκκλησίας τὴν 20 Αὐγούστου· ἡ δ' ἀβλαβὴς καὶ μνηροδὸς αὐτοῦ χεὶρ μέχρι τοῦ νῦν περιωθεῖσθαι, καὶ ἐν τῇ ἀκρόπολει τῆς Βουδάας παρὰ τῇ βασιλικῇ στέματι τοῦ αὐτοῦ βασιλέως φυλάσσουμένη, λιτανεύεται ἐντὸς τῆς ἁγῆς πόλεως, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς μνήμης αὐτοῦ, προηγουμένων τῶν κορυφαίων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπομένον τῶν ἀρχόντων τῆς πολιτείας, μετὰ πολλῶν χιλιῶν χριστιανῶν τῆς Βουδαπέστης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐρχομένων εἰς προσκύνησιν τῆς ἱερᾶς χεὶρὸς τοῦ ἁγίου βασιλέως· εἰς δὲ τὴν λιτανεῖαν ταύτην καὶ ἑορτήν, καθ' ἣν τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος ἄγει λαμπροτελῶς μεγαλήν ἑθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἑορτήν καὶ πανήγυριν, παρευρίσκειται ὅστις ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλίσσα, διατρίβοντες τότε, συνήθως, εἰς τὴν ἀπὸ τῆς Πέστης ὄψωρον ἀπέχουσαν βασιλικὴν ἑπαύλιον τοῦ GÜDÖLÖ.

Ὁ σοφὸς καὶ ἀεισεβαστὸς καθηγητῆς JOANNIS TOLFF ἔγραψεν ἐλληνιστῶς περὶ τοῦ οὐγγρικοῦ βασιλικοῦ στέμματος περισπούδαστον πραγμασίαν, ἣν ὡς λίαν ἀξιοπρόστατον δημοσιεύομεν σήμερον ἐν τῇ Έσπερῳ, κατ' ἐδοκίμασεν τοῦ κλεινοῦ ἐλληνοῦ· Ἐπὶ οὐδενὶ ἔθνει, λέγει προσημαζόμενος ὁ εἰλικρινὴς ἀγαπῶν τοῦ Ἑλληνας καὶ τὴν Ἑλλάδα διαπρεπῆς καθηγητῆς, παρ' οὐδενὶ ἔθνει ἔχει τὸ βασιλικὸν στέμμα τοσοῦτον ἐν τῇ πολιτικῇ βίῳ σημασιότητα, ὅσην παρὰ τοῖς Οὐγγροῖς· ἡ ἱστορία αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἴσως ἀδιάφορος εἰς τοὺς Ἑλληνας. Πιστεύω δὲ τοῦτο τόσο μάλλον, ὅσην μεγαλειότητα ἡσθάνθη χαράν, ὅτε διατρίβων ἐν Ἀθήναις καὶ Κερκύρᾳ, παρετήρησα, ὅτι τὰ τῆς Οὐγγαρίας πολὺ ἐνδιαφέρουσι τοὺς Ἑλληνας· ἂς δευθῶσιν οὖν τὴν παρούσαν πραγμασίαν ἅμα μὲν ὡς προθυμίαν μου τοῦ χαρίζεσθαι πως τῇ φιλομαθείᾳ των, ἅμα δὲ ὡς δείγμα τῆς εὐγνωμοσύνης μου διὰ τὴν ἀξιμνηστον ἐγκαρδίον δεξιῶσιν, ἧς ἐν Ἑλλάδι ἀπῆλαυσα.

Α'.

Στέφανος ὁ πρῶτος χριστιανὸς Ἡγεμὼν τῆς Οὐγγαρίας ἰδὼν, ὅτι οἱ αὐτοκράτορες καὶ ἐπίσκοποι τῆς Γερμανίας προσεπάθουν ἵνα ἀναίψωσιν ὑπεροχὴν τινὰ ἐν τε τοῖς πολιτικοῖς καὶ θρησκευτικοῖς πράγμασι τῆς Οὐγγαρίας, ἐπιμύθε προσευτήν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸν Πάπαν Σιλ-

βαστρον Β'. καὶ ἤρξατο πᾶρ αὐτοῦ βασιλικὸν στέμμα.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ αἰῶνι τὰ βασιλικά στέμματα διένειμον οἱ Πάπαι ἢ οἱ αὐτοκράτορες τῆς Γερμανίας· παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος δὲν ἔσπευγε νὰ λάβῃ τοιοῦτον ὄψωρον ὁ Στέφανος, ἵνα μὴ διακινδυνεύσῃ τὴν πολιτικὴν τοῦ κράτους ἀνεξαρτησίαν· ἀφ' ἑαυτοῦ δὲ οὐκ ἐτόλμησε κομῆσαι τὴν κεφαλὴν του διὰ βασιλικὸν στέμμα, ἵνα μὴ προσκόψῃ εἰς τὰς τοῦ αἰῶνος προλήψεις· ὥστε ἐκ πολιτικῆς ἀνάγκης ἀπεσπῆναι πρὸς τὸν Πάπαν.

Ὅτι ὁ πρεσβευτῆς τοῦ ἡγεμόνος Στεφάνου ἀρκετο εἰς Ῥώμην, ὁ πάπας εἶπεν ἤδη ἔτοιμον ἐν βασιλικὸν στέμμα, διὰ τὸν ἡγεμόνα τῆς Πολωνίας Βολσλάδου. Ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Ὁθων, ἠναντιῶθη προσφεζόμενος, ὅτι ἡ Πολωνία ἀποκρίεται εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐξουσίαν του· ὁ πάπας δὲ ἀπορῶν τι νὰ κάμῃ, ἵνα καὶ τὴν ἀξίαν του καὶ τὴν τοῦ αὐτοκράτορος εὐμένειον διαφυλάξῃ, τοῦ προβιβάσαντος αὐτὸν εἰς τὴν παπικὴν ἔδραν, κατέφυγεν εἰς τὸν ἐξῆς μῦθον. Κατ' ὄψωρον — εἶπε πρὸς τὸν πρεσβευτὴν τοῦ Στεφάνου — εἶδον ἄγγελον ἐξ οὐρανοῦ προσεβάντά μοι, ἵνα τῷ Ἡγεμῶν σου παράσχῃ τὸ βασιλικὸν στέμμα.

Ἐπιστρέψαντος ἐκ Ῥώμης τοῦ πρεσβευτοῦ ὁ ἡγεμὼν Στέφανος ἐστεφανώθη ἐν ἔτει χριστοῦ μ. Χρ. τῇ 3/15 Αὐγούστου διὰ τοῦ κομισθέντος χρυσοῦ στέμματος. Τοῦτο δὲ ἔχει τὸ σχῆμα κενῶ ἡμισφαιρίου σκεπασμένου μετὰ δύο σταυρωτὰ κεντρικῶν μαργαροφάνων καὶ λιθοκλήτων ἡμικυκλίων, ἐφ' ὧν ἐν τῇ μέσῳ ἴσταται χρυσοῦς σταυρός, κινούμενος ὅτε μὲν εἰς τὰ δεξιὰ, ὅτε δὲ εἰς τὰ ἀριστερὰ· διότι μετακομισθέντος πολλῶς καὶ χρομαὶ πεσόντος πάλαι τοῦ στέμματος, οὐχ ἴσταται ἤδη ὄρθως, ἀλλὰ πλαγίως ὁ σταυρός ὑπὸ τοῦ σταυροῦ εἰς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ ἡμισφαιρίου φαίνεται ἡ εἰκὼν τοῦ Σωτῆρος, ἔχοντος ἐπὶ τὰ δεξιὰ μὲν τῆς κεφαλῆς τὸν ἥλιον, ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ δὲ τὴν σελήνην. Περὶ τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ τῶν ἡμικυκλίων, εἶναι ἐξωγραφημένοι ἐν χρυσοῖς ἐγκαύσιος ἐλάσματος οἱ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννης, Βαρθολομαῖος, Πέτρος, Ἀνδρέας, Παῦλος, Φίλιππος, Ἰάκωβος καὶ Θωμᾶς. Ἀλλ' οὗτοι δὲν βλέπονται ὁλοκλήρως· διότι ἄλλο νεώτερον στέμμα ἢ μάλλον διάδημα σκεπάζει αὐτούς.

Τῶν Οὐγγρῶν δηλαδὴ ἐν ἔτει 1072 μ. Χρ. πολιουργία ἐγένοντο τὸ Βελιγράδιον, Γαίζας (ἢ Γεῖζας ἢ Γέζας) ὁ βασιλόπαις μεγαλοθύμως προσηύθη πρὸς τὸν Ἕλληνα φρούραρχον Νικίταν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἕλληνας, ὅς χωρὶς λύτρου ἀπελευθέρωσεν. Διὰ τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Μιχαὴλ Δουκάς ἐν ἔτει 1075, ὅτε ὁ Γαίζας ἀνεδείχθη βασιλεὺς, πολυτίμωρον βυζαντινὸν στέμμα ἔστειλεν αὐτῷ. Ἀπὸ τοῦδε ἠγάθη τὸ βυζαντινὸν μετὰ τοῦ λατινικοῦ στέμματος.

Τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ βυζαντινοῦ στέμματος περιέχει ἐν χρυσοῦ ἐλάσματι τὴν εἰκόνα τοῦ ἐνθρόνου Σωτῆρος· εἰς τὰ δεξιὰ μὲν τῆς κεφαλῆς του γέγραπται ΙΣ τουτέστιν Ἰησοῦς, εἰς τὰ ἀριστερὰ δὲ ΧΣ (Χριστός). Παρ' ἑκάστη δὲ πλευρᾷ τοῦ θρόνου ἴσταται κυπάρισσος. Ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ στέμματος ἔκειτο πάλαι μεγάλη σφάραγδος μικροῖς περιβεβλημένη μαργαρίταις· ἀλλ' αὕτη δὲν ὑπάρχει πλέον· ἐπὶ τοῦ ἔμπροσθεν μέρους τοῦ κύκλου ἐπὶ εἶναι ἐφαρμοσμένα καὶ μαργαρίταις περιεσταλμένα ἀστώματα, τὰ περιέχοντα ἐναλλάξ ἐγκαύσιος γραφὰς καὶ μεγάλους πολυτελεῖς λίθους· καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ μὲν εἶναι ἡ προτομὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Ο ΑΡΧ. ΜΙΧ., ἔχοντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ ῥάβδον

μετ' ἄκρας λερινης· ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ δὲ ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, ὁμοίαν ἔχων τῇ τοῦ Μιχαὴλ ἐν τῇ δεξιᾷ ῥάβδον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς. Ο ΑΡΧ. ΓΑΒΡΙΗΛ. Πλησίον τοῦ Μιχαὴλ ἴσταται ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ δορυφόρος μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ, καὶ πλησίον τοῦ Γαβριὴλ ὁ ἅγιος Δημήτριος λόγγων καὶ ἀσπίδα φέρων, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

Τὸ ὄπισθεν τοῦ κύκλου περιέχει ὁμοίως ἐν χρυσοῦ ἐλάσματι τὴν προτομὴν τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ τοῦ Δούκα, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΜΙΧ. ΕΝ ΩΩ (= Χριστῷ) ΠΙΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΡΩΜΑΙΩΝ Ο ΔΟΥΚ. (= Δουκάς).

Τὴν κεφαλὴν του κοσμεῖ τὸ βυζαντινὸν αὐτοκρατορικὸν στέμμα· ἐν τῇ δεξιᾷ μικρὰν ἔχει σφραῖαν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ τὸ κεῖται ἐπὶ τῆς κώπης, καὶ ὑπὸ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ εὐρίσκειται θεοτὸς σάφειρος· ἐπὶ τὰ δεξιὰ βλέσκειται ἡ εἰκὼν τοῦ υἱοῦ του, φέροντος στέμμα φύλλων καὶ πορφυρὰν στολὴν μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΚΩΝ (= Κωνσταντῖνος) ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΡΩΜΑΙΩΝ Ο ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ· ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ δὲ ἡ εἰκὼν τοῦ Γεῖζα, τοῦ βασιλέως τῶν Οὐγγρῶν, ἔχοντος ἐν τῇ δεξιᾷ μὲν τὸν βυζαντινὸν διπλοῦν σταυρὸν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὴν κώπην, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΓΕΩΒΙΤΖ ΔΕ (= δεσπότης) ΠΙΣΤΟΣ ΚΡΑΛΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ.

Οἱ Βυζαντινοὶ νομιστᾶς ἴσως, ὅτι οἱ Οὐγγροὶ ἔχουσι γλωσσικὴν συγγένειαν μετὰ τῶν Ῥώσων, μετέβαλον τὸ ὄνομα Γεῖζας, Γέζας μετὰ Ῥωσικῆς καταλήξεως εἰς τὸ ΓΕΩΒΙΤΖ, ἀλλ' ὁ τεχνίτης, κατὰ λάθος ἔγραψε ΓΕΩΒΙΤΖ ἄνευ τοῦ Ζ. Γέζας δὲ σημαίνει ἐν τῇ παλαιᾷ Οὐγγρικῇ γλώσσῃ νικητὴν. Κράλης εἶναι τὸ οὐγγρικὸν Κιράλ = βασιλεὺς, τὸ ὅποιν οἱ βυζαντινοὶ ἔγραψαν κατὰ τὸν ὀλαθικὸν τρόπον κρᾶλ ἢ κρᾶλης. Τουρκία δὲ σημαίνει πολλῶς παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς, Οὐγγαρία.

Πλησίον τοῦ Κωνσταντινοῦ εἶναι ἐξωγραφημένος ὁ ἅγιος Κοσμάς, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Ο ΚΟΣΜΑΣ καὶ πλησίον τοῦ Γεῖζα ὁ ἅγιος Δαμιανός, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Ο ΔΑΜΙΑΝΟΣ. Ἐκ τοῦ κάτω κραπέδου τοῦ κύκλου κρέμονται ἐννέα χρυσὰ ἀλυσίδια, τέσσαρα μὲν ἐπὶ τὰ δεξιὰ, τέσσαρα δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ τῶν ὀπίων, καὶ ἐν ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς. Ταῦτα τὰ ἀλυσίδια συνίστανται ἐκ χρυσοῦν κρίκων, καὶ ἐκάστου ἡ ἄκρα εἶναι ἄνω ἐκ πολυτελῶν λίθων.

Τὸ θῆρος μὲν ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἐνωθέντων στεμμάτων εἶναι 5 λιτρῶν, εὐρίσκονται δὲ ἐν αὐτοῖς 63 σάφειροι, 56 λιχνίται, (ρουμίνια) καὶ 339 μαργαρίται· ἀλλ' οἱ πολυτελεῖς λίθοι τοῦ λατινικοῦ στέμματος, εἶναι πολλῶν μικρότεροι τῶν τοῦ βυζαντινοῦ· ὁμοίως καὶ ἡ τέχνη τῶν εἰκόνων ἐν τῇ λατινικῇ στέματι, ἐνδοσετέρως ἔχει τῆς τέχνης τοῦ ἑτέρου· διότι ἡ τέχνη πρωτίτερον παρήκμασεν ἐν τῇ Δύσει, ἢ ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Β'.

Τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος διέτρεφεν αἰετὴν ἐνθάδε εὐλαβίαν πρὸς τοῦτο τὸ ἐνωθὲν βασιλικὸν στέμμα. Ὅσῳ μὲν βίαιος ἢ δολίως ἀπήλθη εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὑπερ πολλὰς συνέβη, ἅπαν τὸ ἔθνος ἐβλήθη, δακρύς δὲ ἀνεκοιμήθη, ὑπερπλήρη ἐπὶ τούτῳ· οὐδὲ ἀνεγνώρισέ ποτε, ὡς νόμιμον βασιλεῖα τὸν μὴ στεφανωθέντα διὰ τούτου τοῦ στέμματος. Μετὰ τὸν θάνατον Ἰωσήφ Β'. ὅστις οὐ μόνον δὲν ἠθέλησε στεφανωθῆναι, ἀλλὰ καὶ τὸ οὐγγρικὸν στέμμα εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν τῆς Βιέννης θησαυροφυλακίον κατέθηκε, νόμον ἔγραψαν οἱ Οὐγγροὶ, καθ' ὃν ἡ Βουδα ἀπεδείχθη ἔδρα τοῦ στέμματος, ὅπου καὶ μέχρι τοῦ ἔτους 1848 ἐφυλάττετο· τότε ὅμως κινήσαντος τοῦ

αὐστριακοῦ στρατοῦ κατὰ τῆς οὐγγρικῆς πρωτεύουσας, ὁ Λουδοβίκος Κοσσοῦβιος ἀπήγαγεν αὐτὸ εἰς τὸ Δεσβερζίνιον· τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀγῶνος, ὅπως ἠφάνισθη· οἱ φιλόμουθοι χωρικοί εἶπον, ὅτι ὡςπερ ἄγγελος ἔδωκε πάλαι τὸ στέμμα τῷ Στεφάνῳ, οὕτως καὶ ἄγγελος ἀπέκλιμασεν αὐτὸ καὶ ἔκρυφεν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἀρπάδου, τοῦ πρώτου τῶν Οὐγγρῶν Ἡγεμόνος· ὁ τάφος ὅμως πάλιν θὰ ἀνοιχθῆ, καὶ ὁ στεφανωθῆσιν διὰ τοῦ στέμματος, ἔσται ὁ νόμιμος βασιλεὺς.

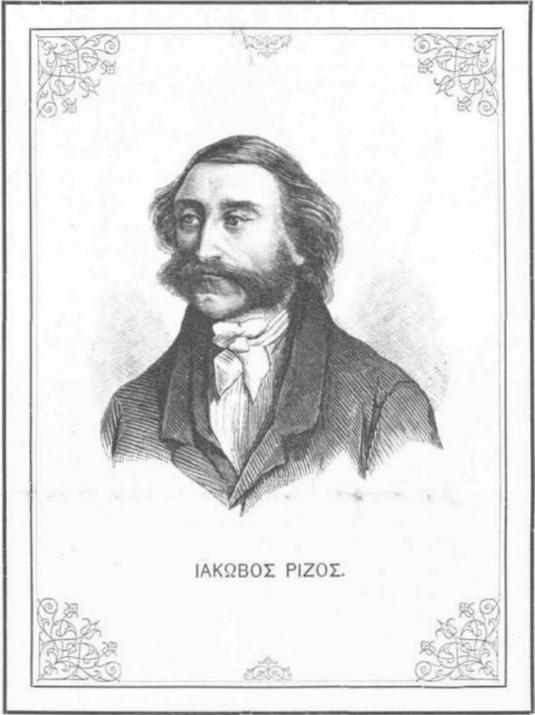
Μεταξὺ τούτου τοῦ καιροῦ, τὸ στέμμα ἔκειτο τῇ κατακεκρυμμένον, μίαν ὥραν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Ὁρόσδας, ὑπὸ τῇ ὄρῃ Ἰλλίω ἐν τῇ εἰς Βλαχίαν ὁδῷ, ὅπου τὸ κατέκρυφεν ὁ Κοσσοῦβιος, μὲ βελήσας ἐκθῆναι αὐτὸ εἰς τοὺς τῆς περιπλανήσεως κινδύνους· ὅτε δὲ τῇ ἔτει 1853 ὁ Δούναβιος κατέκλιμασεν ἐκείνην τὴν χῶρον, ὁ Κοσσοῦβιος ἔστειλεν ἐκεῖσε ἐμπιστὸς ἄνδρας, ὅπως μετακομίσωσι τὸ στέμμα εἰς ἀσφαλέστερον τόπον· ἀλλ' ἀποκαλυφθέντος τοῦ σκεδίου του, οἱ Αὐστριακοὶ ἀπεσταλμένοι προσέβασαν ἐκείνους τοῦ Κοσσοῦβίου, καὶ ἀρτίον τὸ στέμμα, ὅπερ τῇ 9/21 Σεπτεμβρίου μετὰ μεγάλης πομπῆς ἀνεκοιμήθη εἰς Βουδά, ὅπου παρελθόντων τεσσάρων καὶ δεκά εἰσῶν, ὁ νῦν νόμιμος βασιλεὺς ἐστεφανώθη δι' αὐτοῦ. Πρὸ τῆς στέψεως ὅμως ὑπέγραψε κατὰ τοὺς νόμους στεπτήριον διπλώμα, οὗ τὰ κυριώτερα ἀρθρα εἶναι τὰ ἐξῆς:

“Ὅσῳ καὶ ἀθίκοις διατηρήσομεν τὴν ἐν τοῖς νόμοις τεταγμένην διαδοχὴν, τὰ δικαιώματα, τὸ σύνταγμα, τὴν νόμιμον ἀνεξαρτησίαν, τὴν ἐλευθερίαν, ἀκεραιότητα, τὰ νόμιμα ἔθιμα τῆς Οὐγγαρίας, τοὺς μέχρι τοῦδε θεθέντας καὶ ὑπεροτέρου τεθρομένους νόμους. Τὸ βασιλικὸν στέμμα διασώσομεν αἰετὴν ἐν τῇ Οὐγγαρίᾳ, διὰ τὸ ὅμοιο σωματοφυλακίον, οὗ ἄνευ λόγου τῆς θρησκείας, ἡ ἔθνη συνελθεῖς ἐκλέξει. Ἐξαποθάνοντων δὲ τῶν Αὐστριακῶν ἀρχιεπισκόπων, ἡ Οὐγγαρία, ἀναλαμβάνει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέξει βασιλεῖα.”

Ἐπισημαίνοντος τούτου τοῦ διπλώματος, ἡκολούθησεν ἡ τῆς στέψεως τελετῆ. Εἰς τὸν ἀρχιεπισκόπων μὲν προσεφώνησεν ἐν τῇ ἱερῇ ναφ τῆς Βουδάς, παρόντος τοῦ πλήθους ἀπαύων τῶν τῆς κοινωρίας τάξεων, τὸν νόμι

ΙΑΚΩΒΟΣ ΡΙΖΟΣ.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝ σήμερα την εικόνα ενός των επισημοτέρων ανδρών της αναγεννηθείσης Ελλάδος, του Ιακώβου Ρίζου, οστις ου μόνον ως πολιτικός διέπρεψεν, αλλά και εν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ ἐπιζήτησεν κατεῖχε θέσιν. Ὁ Ἰάκωβος Ρίζος, ὁ ἐπονομαζόμενος Νερουλλός, ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1778 ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅθεν κατήγετο καὶ ἡ οἰκογένειά του. Ἐκ παιδικῆς ἤδη ἠλικίας μεγάλῃν καὶ ἀκράτητον πρὸς τὰ γράμματα ἠσθάνετο κλίσειν καὶ κάτοχος ἐγένετο οὐ μόνον πολλῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν ἀλλὰ καὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν. Ὀλίγοι εἶχον ὡς αὐτὸς θαθεῖαν γνῶσιν τῆς τουρκικῆς καὶ τῆς ἀραβικῆς, αἵτινες κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὰ μάλα ἦσαν χρήσιμοι εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὸ τουρκικὸν κράτος. Ἄλλ' ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδιδάσκετο ἄριστα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ, καὶ ὁ Ρίζος, Ἑλληνα ἀκραιφνῆς καὶ τὴν καταγωγὴν καὶ τὸ αἶσθημα, μετὰ ζήσεως ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαίας ἡμῶν γλώσσης, ἣν δικαίως ἐθεώρει θάσαν πάσης ἐπιστήμης καὶ πάσης ἀνθρωπίνης γνώσεως. Νεώτατος ἔτι τὴν ἠλικίαν ἀναγίνωσκεν ἀπροσκόπτως πάντας τοὺς κλασσικοὺς λεγομένους συγγραφεῖς καὶ τοὺς μεγάλους τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ποιητάς, ὧν πολλὰς περικοπὰς μετέφρασεν εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν χάριν ἀσκήσεως. Ἡ γνῶσις αὕτη τῆς ἀρχαίας γλώσσης μεγάλως ἐβοήθησεν αὐτὸν εἰς τὰς μετὰ ταῦτα συγγραφάς του εἰς τὰς μετὰ ταῦτα ποιητικὰ του ἔργα, ἐν οἷς συγχρόνως καταφαίνεται ἡ ἀπήχησις τῆς ἀρχαίας γλώσσης.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΡΙΖΟΣ.

Μόλις ἀποπερατώσας τὰς σπουδὰς του διωρίσθη ὁ Ρίζος ὑπάλληλος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας, καὶ ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι δύο ἐτῶν ἐνομιμασθῆναι τὴν ἀγαθὴν Σαπφείραν ὡς ὀνομάζει αὐτὴν ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ, κόρην ἐνάρετον, στενὴν συγγενὴ τῶν Ὑψηλιανῶν. Μικρὸν μετὰ τὸν γάμον του ἀπεστάλη εἰς Βλαχίαν, ἔνθα διετέλεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη μέγας Ποστέλικος, ἦτοι πρωθυπουργὸς τοῦ ἡγεμόνος. Ἐν τῇ ὑψηλῇ ταύτῃ θέσει εἰργάσθη ἀποτελεσματικῶς ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως ἑλληνικῶν σχολείων ἐν ταῖς παραδουναβίαις χώραις καὶ ἐν γένει ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, οὐ ὑπῆρξεν ἀείποτε εἰς τῶν κραταιοτέρων στύλων. Ἡ ἐπιβλοῦσα πολιτικὴ ἀναστάσις ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἠνάγκασε καὶ τὸν Ρίζον, λαθόντα μέρος ἐνεργῶν ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἔθνους, ἅ ἀποσυρθῆναι τῆς πολιτικῆς καὶ νὰ μεταβῇ εἰς Κιωνόβιον τῆς Βεσσαραβίας, ἔνθα ἀπεκατέστη μετὰ τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας του. Ἄλλ' ὁ Ρίζος δὲν ἦτο ἄνθρωπος δυνάμενος νὰ διαίχῃ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀερίᾳ· τὸ ζωηρὸν αὐτοῦ πνεῦμα ὤθει αὐτὸν πρὸς πράξιν· ἡ δραστηριότης αὐτοῦ καὶ τὸ αἶσθημα τὸν παραινέον νὰ εὕρῃ στάδιον κατάλληλον πρὸς τὰς κλίσεις καὶ πρὸς τὰς γνώσεις του. Ἐγκαταλιπὼν τὴν οἰκογένειάν του καὶ παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ υἱὸν Ἀλέξανδρον, οστις

Ἐν Γενεύῃ ὁ Ρίζος ἐπεδόθη εἰς τὰ ἀγαπητὰ αὐτῷ γράμματα μετὰ ζήλου ἀπαρδειγματιστοῦ καὶ ἐπὶ δύο ἔτη ἐξηκολούθει ἀναγινώσκων περὶ νεοελληνικῆς φιλολογίας γαλλιστὴ εἰς ἐπῆκοον πολυπληθῆς καὶ συμπαισαστάτου ἀκροατηρίου. Τὰ ἀναγνώσματα ταῦτα ἐξεδόθησαν ἐν τόμῳ κομψῷ τῷ 1827 ἐν Γενεύῃ, ἣ δὲ ἐκδόσις αὕτη κατέστη σήμερον σπανιστάτη. Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας τοῦ Ρίζου λαμβάνον ἀφορμὴν ὁ ἀκραιφνῆς φιλέλληνας καὶ ἑλληνοφίλης μαρκήσιος DE QUEUX DE ST. HILAIRE ἔγραψε περὶ Ρίζου τὰ ἑξῆς ἐν τῇ Συλλογῇ ἀνεκδότων τινῶν ποιημάτων του (Ἐν Παρισίοις 1876). "Ὁ Ρίζος ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ προητοίμασε διὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης μελετῶν του καὶ διὰ τῶν σπουδαίων καὶ ποικίλων αὐτοῦ ἔργων τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν πατρίδα αὐτοῦ ὑπερέβησεν ἐν τοῖς πολιτικοῖς συμβουλοῖς· αὐτὴν ἀντιπροσώπευσε πρῶτος παρὰ τῇ Ὑπόλῃ· αὐτὸς πρῶτος κατὰ τὰς μακρὰς περιηγήσεις του κατέδειξε τὰς καλλονὰς τῆς νεοε-

ἀναγώρησεν εἰς Ἰταλίαν κατ' ἀρχὰς παρὰ τῷ ἐκεῖ ἰδιωτεύοντι πρῶτῳ ἡγεμόνι τῆς Βλαχίας καὶ φίλῳ αὐτοῦ Μιχαὴλ Σούτφω, εἶτα δὲ εἰς Γενεύην τῆς Ἑλβετίας, προσκληθεὶς παρὰ τοῦ ἐκεῖ εὐρισκομένου Ἰωάννου Καποδιστριαίου, τοῦ μέλλοντος Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος. Τὴν Ἑλβετίαν ὁ Ρίζος ἠγάπησεν ἐκ καρδίας, ὡς λέγει καὶ αὐτὸς·

"Ἐθαύμασα καὶ ἠγάπησα τὴν σάφροναν Γενεύην, καὶ εὐχόμενος ὑπὲρ αὐτῆς τὰς ἄλλας ὑπερέβην. Ἐκεῖ εἰς τὰς ἀβύσσους των, ὅσα βῆθ' τῶν βραχίων, ὄρμον ἑτεροσύργησεν ἀμαρτήτων καὶ λειπὼν βραχίων τοῦ Βραβείου ἠμάλων τὸς ὄρμους. διὰ τὰ θλίβῃ πρόχειρα λαοῦ φιλαυτοῦρους."

"Ἐννευτὴς κινδύνων εἰς τὸν λόγον κατετάχθη τὸν ἱερὸν ἑαυτοῦ,"

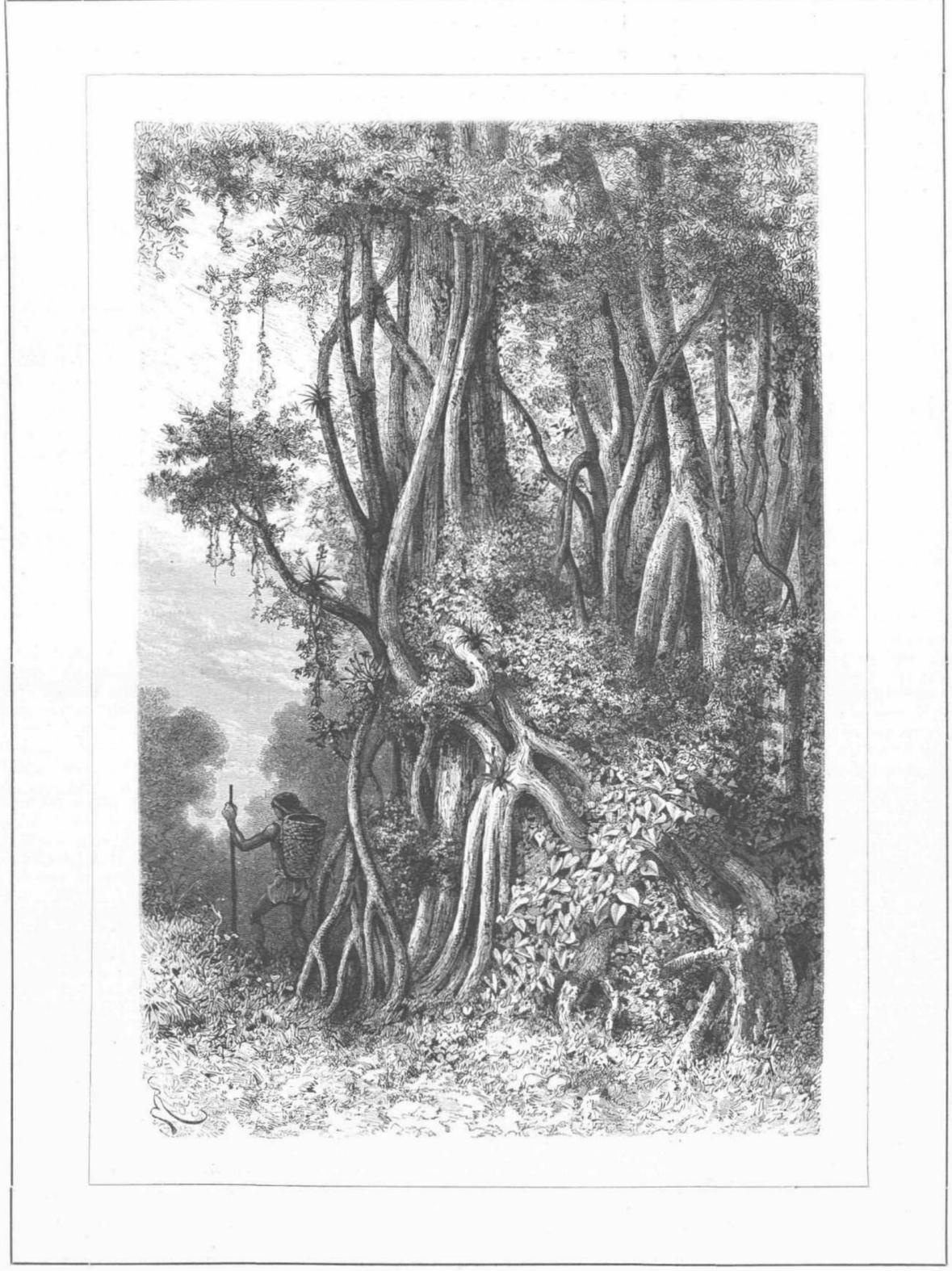
ληνικῆς φιλολογίας εἰς τὴν ἀγνωστοῦσαν αὐτὰς ἔτι Εὐρώπῃν. . . Ἡ νεοελληνικὴ αὐτοῦ Φιλολογία μένει τὸ πρῶτον ἔργον τοιοῦτου εἴδους, οὐ ἡ ἐντύπωσις ὑπῆρξε τόσον μεγάλη, ὥστε καὶ ὅσο ἀλλεπαλλήλως γαλλικαὶ αὐτῆς ἐκδόσεις ἐγένοντο ἐν Γενεύῃ (1827, 1828) καὶ μόλις δημοσιευθεῖσα μετεφράσθη ὀλλανδιστῇ (Ἐν Ἀμστελδάμῳ 1829) καὶ ἰταλιστῇ (Ἐν Παλέρμῳ 1829).

Τὸ ἐξαιρετικὸν παρὰ τῷ Ρίζῳ εἶναι ὅτι, εἰ ἔγραψεν, ἔγραψε πρὸς ἴδιον τοῦ τέφρον, μὴ ἀποβλέπων οὐτε εἰς ἐπαίνοιο τοῦ κοινοῦ οὐτε εἰς διάδοσιν τῶν ἔργων του. Ἐπομένως καὶ τὰ ποιήματά του κατέστησαν λίαν δυσεύρετα, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον, καίτοι γράφων πολλά, οὐδέποτε ἐφρόντιζε νὰ κρατῇ ἀντίγραφα.

Ὁ προμνηθεὶς ST. HILAIRE λέγει· "Ὁ Ρίζος παρέδιδε τὰ ποιήματά του εἰς φίλους οὐδόλως μεριμνῶν περὶ τῆς τύχης τῶν ἔργων του καὶ μὴ σκεπτόμενος θεσπίσας ὅτι αἱ μέλλουσαι γενεαὶ ἤθελον ἀναζητήσαι τὰ ἔργα ταῦτα, τὰ ὅποια αὐτὰς διττὸν ἔχουσι τὸ ἐνδιαφέρον· πρῶτον μὲν τὸ ἀνδιαφέρον τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἀξίας, εἶτα δὲ τὸ τῆς περιεργείας."

Ἡ φιλολογικὴ ἀξία τοῦ Ρίζου εἶναι μεγάλη, διότι οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῆς γλώσσης ἡμῶν μετὰ πολλῆς τῆς δραστηριότητος εἰργάσθη, ἀλλὰ καὶ ποιήματα ἔγραψε, τὰ ὅποια θέλουσι μένειν διὰ παντός κτήμα τοῦ ἔθνους του. Τὰ ποιήματα ταῦτα εἶναι ποικίλα, ἀνήκοντα εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ποιήσεως, ἀπὸ τῆς δραματικῆς, τῆς σοβαρᾶς καὶ ἐμβριθοῦς, μέχρι τῆς ἐλαφρᾶς καὶ σατυρικῆς, εἰς ἣν ἰδίως ἐπέδιδεν. "Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Κούρκας", ποίημα σατυρικόν, αἱ τραγωδίαι τοῦ "Πολυζῆνη καὶ Ἀσπασία", ὁ "Ἀποχαιρετισμὸς εἰς Ἰταλίαν", "Εἰς ἑαυτὸν" κ. ἄλ. θέλουσιν ἀναγινώσκασθαι ἐφ' ὅσον λαλεῖται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, διότι εἶναι ἔργα τιμῶντα καὶ τὸν γράψαντα αὐτὰ καὶ τὸ ἔθνος, εἰς ὃ ἀνήκουσι. Καὶ τὰ μὲν ἐξεδόθησαν ζῶντος ἔτι τοῦ Ρίζου, ἄλλα δὲ μετὰ τὸν θάνατόν του.

Ἄς παρακολουθήσωμεν ἤδη τὸν Ρίζον ἐν τῷ πολιτικῷ αὐτοῦ σταδίῳ. Ἐκλεχθέντος τοῦ Καποδιστριαίου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, προσελήφθη καὶ ὁ Ρίζος ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου μὴ ἐγχερίνων τὴν πολιτικὴν πορείαν τοῦ Κυβερνήτου καὶ ἀδόλως ἀγαπῶν τὴν πατρίδα του ἀπεσύρθη εἰς Αἴγιον. Ἐπόμενον ἦτο ἡ πρώτη ἐν Ἑλλάδι θρασιεὶα νὰ ζητήσῃ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ πεπειραμένου ἀνδρός, οστις ἀφ' οὗ διετέλεσε νομάρχης Κυκλάδων ἐγένετο ἐπὶ Ὀθωνος πολυλάκις ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἐπιδείξας σπανίαν δραστηριότητα καὶ σύνεσιν. Ἐπὶ τῆς ὑπουργείας αὐτοῦ ἐσουστήθη ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, ἣς ὑπῆρξε καὶ ὁ πρῶτος Πρόεδρος· αὐτοῦ ὑπουργοῦντος ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ περικαλλοῦς ἐν Ἀθήναις ναοῦ τῆς Μητροπόλεως· ὁ Ρίζος τέλος ἐσύστησεν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος σχολεῖα καὶ γυμνάσια, διότι εἶχε τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Ἑλλὰς διὰ τῶν γραμμάτων ὀφείλει νὰ προετοιμάσῃ ἑαυτὴ ἑνδοξον μέλλον. Ἐν ἔτει 1849 ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διώρισεν αὐτὸν πρεσβευτὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔνθα καὶ ὁ

EN THH EPAPXIAI TOY ISHMERINOY THS AMERIKHS.

Ἰάκωβος Ρίζος ἀπέθανε κατὰ Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν ἡλικίᾳ 72 ἐτῶν.
 Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ "Ἐσπεροῦ" παραθέτομεν ἐνταῦθα ἀνεκδοτὸν ποίημα τοῦ Ρίζου εὐρεθὲν ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῆς ἀρτί ἀποθιωσάσης ἀειμνήστου θυγατρὸς αὐτοῦ, Κυρίας Σ. Ν. Κωστή. Τὸ πλῆρες αἰσθητικῶς Ἐλεγεῖον τοῦτο ἐπιπέθη ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀντιπαιδείου τῆς Ἑλλάδος κόμητος Ἀρμανοπεργί, Λουίζης Καντακουζηνῆς, ἀποθανούσης κατὰ τὸν διάπλουον καὶ ταφεῖστος ἐν τῇ παρὰ τὴν Σαλαμίνα μικρᾷ νήσῳ Ψυτταλείᾳ, ἔνθα μὲχρι σήμερον διατηρεῖται ὁ μνηρὸς αὐτῆς τάφος.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

εἰς τὴν ἀποθανοῦσαν Λουίζαν Καντακουζηνῆς
 ὑπὸ
 Ἰακώβου Ρίζου τοῦ Νεροῦλου.

Εἰς ἑαρινούς λειμῶνας μεταξὺ ἀνθῶν μυρίων
 ἕνα μόνον τὴν δικαίαν τιμὴν εἶχεν πρωτείων·
 ὅστιν Ἑλλάδι αὐτὸ τὸ ξένον ἄνθος ἐμφιλοχωροῦσεν,
 καὶ μὲ θαυμασμὸν κ' ἀγάπην ἡ Ἑλλὰς τὸ θεωροῦσεν.

Ἦτο ἄρα συμφωνία δι' αὐτὸ εὐχὼν ἀπέφρων
 πάντα νὰ τὸ περιπέσουσαν ἀδραϊστὰ Ἰσφύρων.
 Ἄλλ' ὀρθοβάτης χεῖμαρρος, οἴφην μὲ ἦχον τρομαρῶν,
 ὄρμη καὶ τὸ κατέβλασεν, ἄνθος αὐτὸ τὸ τρυφερόν·
 φρικτὰ τὸ περιδίνησε, καὶ κατὰ γῆς τὸ ῥίπτει,
 κ' αὐτὸ τὸ πρῶτον κάλλιπτον ἀπὸ τὸ ὕψος πίπτει,
 ἔγρῶν, ἀφανισμένον, καὶ μελανοδαμμένον.

Τὸ ὄραϊον αὐτὸ ἄνθος, ὦ Λουίζα, ἐσὺ ἦσουν.
 Τίς δὲν σὲ πενθεῖ, Λουίζα; ποῖοι δὲν θὰ σὲ θρηνησοῦν;
 Ποῖος τῆς ἐρημονήσου τοὺς σκοπέλους περιπέσειον
 καὶ τὸν τάφον σου κ' ἐθέλω, δὲν θὰ σὲ προσφέρῃ κλαίω;
 Δὲν θὰ εὐχῆθῃ νὰ σπένδῃ ἄχνην ἐλαφρὰν τὸ κύμα
 Ἀθηνῶν καὶ Σαλαμῖνος ἄσπ' ἐρημικῶν σου μνημῆα;

ὦ! πῶς ὅστιν ἀπουσίαν σου ὁ πόθος τότ' ὁ πατρικὸς
 μετροῦσε τὰ μερόνικτα, τὰς ὥρας μελαγχολικὰς!
 Τὸ πλοῖον τέλος ἔφθασε, κ' ἀπὸ πελάγη ξένα
 μὲ ἄρμενα πυρίπινα σὲ φέρει ὅστιν λιμένα·
 σὲ φέρει πλὴν νοσοῦσαν καὶ φεῦ! ψυχροραγοῦσαν!

Εἰς τὸν Πειραιᾶ τὸ πλοῖον τὰς ἀγκύρας ῥίπτει
 μόλις, καὶ μὲ θλιθερὰς εἰδήσεις ἀντηχεῖ εὐθὺς ἡ πόλις.
 "Ἀσθενής εἶν' ἡ Λουίζα! Ἡ Λουίζα κινδυνεύει!
 "Ἡ Λουίζα μετ' ὄλιγον εἰς τὸν Ἄδην ταξειδεύει!"
 ὦ, σκληρότης Εἰμαρμένης! ὦ, δυστύχημα μεγάλον!
 ὄψω γόγγυζεν ὁ Ἕλληνας ἀπαντῶν ἕνας τὸν ἄλλον.

"ὦ θαυμαστὴ Λουίζα μας, προτοῦ μᾶς ἦλθες
 Γερμανί, τώρα πικρὰ σὲ χάνομεν... τώρα μᾶς φεύγεις
 Ἑλληνίς!"
 Αὐτὰ ὁ Ἕλληνας ἔλεγε καὶ τοὺς γονεῖς τῆς πλέον
 πατέρα τὸν φιλέλληνα, τὸν ἐνθουσιάζοντα κλαίων·
 συμπέραινεν ἐκεῖνη τὴν πατρικὴν δόδον.

Ὁ πατήρ τ' ἀκούει δὲ καὶ ἡ καρδία τοῦ σπαράσθῃ,
 καὶ εἰς τὸν λιμένα κάτω ὡσαν ἀστραπὴ τινάχθῃ·
 μία λέμβος κουφοτάτη ἐκ τῆς ὄχθης τὸν ἀρπάξει,
 κ' εἰς τοῦ τέκνου τοῦ τὸ πλοῖον θαυροχέων πλησιάσει.
 Ζοφερὰ ἡ νύκτα ἦτο, ὁ θορρὸς σφοδρὸς φουσοῦσε·
 τὰς ἀνάτας τῆς Σαλαμῖνος ὁ κυματισμὸς ἔκτυποσε.

Ὁ δ' ἐπὶ λέμβου ἄγροπος ὅσπου ἀτμοπλοῖου
 τὴν πλευρὰν ἔρωτοσε· δὲν τὸν εἶδον παρηγορίαν κἄν μικράν·
 ὅσπου δὲν ἐκτίσθη οἶκος, μὴδ' ἐσκάφη ποτὲ μνήμα,
 ὅσπου νηοὶ τῆς Ψυτταλείας, πεπρωμένον ἐκεῖ ἦτον
 νὰ σκεπᾶσ' ὄλιγον χόμα τὴν τετάρτην τῶν Χαρίτων!

Εἰς μίαν πέτραν, ὅπου τρόμον προξενεῖ τὸ κάθεθῆμα,
 ὅπου δὲν ἐκτίσθη οἶκος, μὴδ' ἐσκάφη ποτὲ μνήμα,
 ὅσπου νηοὶ τῆς Ψυτταλείας, πεπρωμένον ἐκεῖ ἦτον
 νὰ σκεπᾶσ' ὄλιγον χόμα τὴν τετάρτην τῶν Χαρίτων!

Κι' ἔμελλ' ὁ πατός τῆς μόλις δύο μῆνας ἀνατέλλων
 νὰ θεοσθεῖ κρημνισθεῖς μέσα ὅστας ἀγκάλας τῶν σκοπέλων!

Εἰς ἕνα τόπον ἔρημον τὸν τύμβον τὸν μοναδικὸν
 τὸν ἐθέλω με συμνάθειαν ἐκφράζει τι δραματικόν.
 Καὶ μουσελεῖον θέλωμεν ψυχρῶς καὶ πυραμίδα·
 ἄλλ' ὁ ἰδὼν τὸν τάφον τῆς, θὰ λέγῃ ἐγὼ τὸν εἶδα,
 καὶ λέγων θὰ στεναῖξῃ καὶ θὰ θαυροσταλαῖξῃ.

Τῆς κηδείας ἡ ἡμέρα πόσον ἦτο μακροτάτη!
 Πόσον τὰς στιγμὰς εἰς ὥρας ἡ δόδον μᾶς ἀλάττει!
 Δύο τὴν νεκρὰν προπέμπουν σειρὰ λέμβων παραλλήλων,
 κ' ἐλαφρὰ ἀπεδιβάθη ὅσπου τραχὺ τῆς νήσου χεῖλος·
 ἐμπρός ἄπνους ἡ θυγάτηρ, ὁ πατήρ ὄχρὸς κατόπι·
 προσφύεις ὅσπου πένθος ἦσαν οἱ κρημνωδεις ἐκεῖ τόποι.

Βλέπ' ὁ πατήρ τὸν λάκκον τῆς κ' ἐκείνην ἀσκαρδαμυκί,
 διὰ νὰ κλαῖσ' αἰώνια, τὰ θέλει δὲ ἄδακρυτί.
 Καὶ τέλος ἐπροχώρησε μετ' ὧν σπασμῶν τὴν βίαν,
 καὶ τὴν ἀπεχαιρέτισε χωρὶς ἡχῶ καμμίαν,
 κ' ἐστράφη ἕνα θῆμα, κ' ἐκλείσθη φεῦ! τὸ μνημῆα!!

Ἡ ΤΙΜΗ ΕΝΟΣ ΣΙΓΑΡΟΥ.

Διήγημα.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

ΚΑΙ ἡ χεὶρ τοῦ εἰσέδου κρυφίως εἰς τὸ
 θυλάκιόν του. Ὁ πειρασμὸς τὸν κατελάμβανεν. Ὁ κτηματίας, ὅστις ἐξηκολούθει κερδίζων, ἦτο εὐθυμότερος καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀσπείροτο μετὰ τοὺς συμπαίκτας του. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἀνδρέας ἔθετε τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὁ τυχερὸς ἀνὴρ τὸν εἶδεν.
 — Αἴ! ἐθέλω θεὶ τὰ κέρη μου σὺς κάμουν ὄρεξιν; εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἀνδρέαν. Δοκιμάσατε λοιπὸν καὶ σὺς τὴν τύχην σας. Τοῦτο σήμερον εἶναι ἐπιτετραμένον εἰς κάθε χριστιανόν. Εἶναι ἡ ἡμέρα καθ' ἣν μάλιστα ὀφείλει τις νὰ παίξῃ, διότι ἀπὸ τὰ κέρη ἢ τὸς ζημίας εἰς τὰ χαρτὰ ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία ἅλου τοῦ ἔτους, εἰς τὸ ὅποιον αὐρίον εἰσερχόμεθα.

— Πράγματι, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας, θὰ παραινόμεν ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν σας· ἀλλὰ θέλω δυστυχῶς εἶπε δὲν ἔχω ἀρκετὰ χρήματα· ἐληθόνθηνα νὰ λάβω χρήματα ὅταν ἐξήλθον τῆς οἰκίας μου... Ἄν σὺς μοὶ ἐδανείζετε ὀλίγας δραχμὰς... ἤθελα καὶ ἐγὼ δοκιμάσαι τὴν τύχην μου.
 — ὦ! τοῦτο, φίλε μου, δὲν γίνεται, ἀπεκρίθη ὁ κτηματίας σοβαρῶς. Ἀλλοίμονον ἂν μίαν μόνον δραχμὴν ἀπαίρησεν ἀπ' αὐτὸν τὸν σωρόν! Θὰ διαλυθῇ ἄμεσως ὅλος ὡς καπνός... Νὰ δανείσω χρήματα ἐν τῷ παίζῳ; Τοῦτο οὔτε διὰ τὸν ἀδελφόν μου οὔτε καὶ διὰ τὸν πατέρα μου θὰ ἔκαμνον.

Ὁ Ἀνδρέας ἐσιώπησε καὶ ἐξηκολούθει παρατρῶν τὸ παιγνίδιον. Ὁ κτηματίας ὀλονὲν ἐκέρδιζε καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ζωηρότερος καὶ θορυβωδέστερος ἐγίνετο.
 — Ἄ! ἂν εἶχα ἐν σιγᾷ ἀνεκράξεν αἶφνης σπογγίζων τὸν ἰδρωτὰ του. Ἰδοὺ, κάθημαι ἐδῶ τρεῖς ὥρας καὶ δὲν ἐκάπνισα ἀκόμη· ἐληθόνθηνα τὸν καπνόν μου.

Ἰδέα φανερὴ, ὡς λάμπει ἀστραπῆς, διέσχισε τὸν νοῦν τοῦ Ἀνδρέου. Ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ἐπινούτου του τὴν σιγαροθήκην, ἐν ᾗ εὐρίσκατο εἰκοσάς τις σιγαρέττων ἐν τραμμῇ καὶ τὰ μάλιστα ὀρεκτικῶν.

— Δύναμαι νὰ σὺς προσφέρω σιγαρέττων; εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κτηματίαν καὶ ἀνοίγων τὴν σιγαροθήκην.
 — Ἀκούς ἐκεῖ, φίλε μου; ἀπήντησεν οὗτος τείνων τὴν χεῖρά του· μ' ἐδεργεταῖτε.

— Σταθῆτε, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας κρατῶν ἀνοικτὴν τὴν σιγαροθήκην ἀλλ' εἰς ἀπόστασιν. Καθὼς σείς πρὸ μικροῦ δὲν ἤθελε ῥεσεὶ καὶ μοὶ δανείσητε ὀλίγας δραχμὰς ἐκ τοῦ σωροῦ σας, οὕτω καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ παραχωρήσω σιγαρέττων ἄνευ ἀμοιβῆς. Εἶναι τοῦτο σύστημά μου.
 — Ἀμοιβὴ διὰ τὴν σιγαρέττων; εἶπεν ὁ κτηματίας γελῶν. Τί λέγετε; Καὶ ποῖαν τιμὴν ζητεῖτε, παρακαλῶ, δι' ἣν σιγαρέττων;

— Δέκα δραχμὰς.
 — Δέκα δραχμὰς; ἐπανέλαθεν ὁ ἄλλος καυχάζων. Σείς δὰ ὑπερβαίνετε καὶ τὴν Κυβερνήτην μας.
 — Ἡ τιμὴ ἐνὸς πράγματος ἐξαρτᾶται οὐχὶ ἀπὸ τὴν αἴτιαν του, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ζήτησιν, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας μειδιῶν. Σείς ἐπιθυμεῖτε πρᾶγμα, τὸ ὅποιον δὲν ἔχετε καὶ ἐγὼ ἔχω, ἄρα ἐγὼ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίσω καὶ τὴν τιμὴν αὐτοῦ. Ζητῶ ἐπομένως δέκα δραχμὰς διὰ τὸ σιγαρέττων.

— Ἡ ἰδέα σας αὐτὴ μ' ὀρέσει, εἶπεν ὁ κτηματίας, εἶναι πρωτότυπος. Λάβατε λοιπὸν εἰκοσιδραχμὰς καὶ δώσατέ μοι δύο σιγάρη.
 — Ἐδωχάριστος, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, τείνων τὴν σιγαροθήκην του καὶ λαμβάνων τὰς εἰκοσιδραχμὰς.
 Καὶ καθήσας παρὰ τὴν τράπεζαν εἰς τὴν κενὴν θέσιν, ἠτοιμάσθη νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην του.

Εἶναι πρᾶγμα περίεργον καὶ ὄμως παρατηρημένον, ὅτι ἐν τοῖς τυχεροῖς παιγνιδίοις ἡ τύχη εὐνοεῖ συνήθως τοὺς ἀδελφούς παίκτας ἢ καὶ τοὺς πρωτοπείρους. Φαίνεται θεὶ ἡ τύχη, Σειρὴν ἀπατηλὴν, ζητεῖ δι' αὐτοῦ τὸ τρόπου νὰ ἐκλύσῃ τοὺς μὴ σαγηνευθέντας εἰσέτι ὅπ' αὐτῆς καὶ νὰ τοὺς ἐμπλέξῃ εὐκολότερον εἰς τὴν παγίδα.
 Καὶ τὸν Ἀνδρέαν, μόλις ἀρχίσαντα τὸ παιγνίδιον, ἡ τύχη ἐξαιρετικῶς ἠνένησε. Δὲν παρηύληεν ἡμίσεια ὥρα καὶ τὰ δύο χαρτονομίσματα τῶν δέκα δραχμῶν μετεβλήθησαν εἰς σωρὸν χαρτονομισμάτων τῶν ἑκατὸν δραχμῶν· ὅτε δὲ ὁ Ἀνδρέας ἐμέτρησε τὰ χρήματα ἔβλεπεν ὅτι εἶχαν ἐνώπιον του πλέον τῶν δισχιλίων δραχμῶν. Πειραμαζόμενος ἢ ἀπληγτος χαρτοπαίκτης ἤθελεν ἀξακολουθήσαι παίζων ἐπωφελομένους τοῦ βεῦματος τοῦτου τῆς τύχης καὶ μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ δεκαπλασιάσῃ τὸ ποσό. Ἄλλ' ὁ Ἀνδρέας, συλλογισόμενος τὸν δυστοχὴ φίλον του, χάριν τοῦ ὅποιου ἔλασεν εἰς χεῖρας τὰ παιγνίσματα καὶ ὑπολογίζων θεὶ ἦρχοντα τὰ χρήματα πρὸς ἀνακούφιαν αὐτοῦ, εἶχε τὴν δύναμιν ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τῆς ὑπόουλος τῆς τύχης ἀγκάλης. Θέσας τὰ χαρτονομίσματα ἐπιμελῶς δεδιπλωμένα ἐντός τοῦ μικροῦ δερματινοῦ σημειωματαρίου τοῦ ἡγέρθη καὶ ἀποχαρτίσας τὸν πλησίον του καθήμενον κτηματίαν, ὅστις ἐξηκολούθει παίζων καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξαπτόμενος, ἀνεχώρησε δραμαίως καὶ διηρῶνθη πρὸς τὴν κατοικίαν του, χεῖρας ἐνδομύχως ἐπὶ τῇ καρτῇ, ἣν προητοίμαζεν εἰς φίλον, ἐν θέσει τῶσον ἀπελευθερικῆς εὐρισκόμενον.

Εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν του εὐρε τοῦτο κενόν. Ὁ φίλος του εἶχεν ἀναχωρήσει. Ποῦ ἄραγε μετέβη; Διατὶ ἀνεχώρησεν; Ἐν τῷ ἴστατο σκεπτόμενος τί ὄφειλε νὰ πράξῃ, εἶδεν ἐπὶ τῆς τραπεζῆς του καὶ ἐπὶ ἀνοιχτοῦ βιβλίου μικρὸν τεμάχιον χάρτου, ἐφ' οὗ ἦσαν κεχαρμημένα λέξεις τινὲς διὰ μολυβδοκοινυλίου. Καταληφθεὶς ὑπὸ κακοῦ προαισθήματος ἔλαθε τὸν χάρτην καὶ ἀνέγνωσεν· "Ἐπερίμενα! — ἐπερίμενα! Οὐδὲν κατώρθωσας φαίνεται... Δὲν σοὶ εἶπον θεὶ ὁ θεὸς δὲν φροντίζει διὰ τοὺς δυστυχεῖς; Βλέπεις θεὶ εἶναι πλέον ἐντελής ἀπελπίστια;... Τί ἄλλο μοὶ μένει νὰ κάμω ἢ νὰ τελειώσω μετὰ τὴν ἀθλίαν αὐτὴν ὑπαρξιν;... Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς προσπάθειάς σου· σ' εὐχαριστῶ διὰ τοὺς συμπαθεῖς σου λόγους... Ζήθι εὐτυχῆς καὶ ἐνθυμοῦ ἐνίοτε τὴν δυστοχὴν φίλον σου Ν."

Ὁρῶς καὶ τεταραγμένος ἴστατο ὁ Ἀνδρέας, προσηλωμένον κρατῶν τὸ βιβλίον ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ τῷ ἐφαινετο γεγραμμένη καταδίκη θανάτου.
 — Ἄρα ἐξετέλεσε τὴν φρικτὴν ἀπόφασίν του; εἶπε καθ' ἑαυτὸν εἶναι τοῦτο δυνατόν; ὦ! Θεέμου! Ὅχι, ὄχι, δὲν εἶναι δυνατόν.
 Καὶ τρέμων ἀπῆλθε πάλιν διευθυνόμενος πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου του. Ἦθελε νὰ προλάβῃ τὸ κακόν· ἤθελε νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ θήματος ἀπερισκεπτοῦ, ἀπὸ ἀμαρτήματος τῶσον μεγάλου... Ἀνεριχθὴν τὴν στενὴν ἐυλίην κλίμακα καὶ ὡς κεραικὸς εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον.

Παρὰ τὴν τράπεζαν ἐκάθητο ὁ φίλος του στήριζων τὴν κεφαλὴν του μετὰ τὰς δύο χεῖρας· πλησίον αὐτοῦ ἐκίετο πολύχροτον.
 — Νικόλαε, ἐφώνησε, Νικόλαε! Τί κάμνεις;

Ἀνεπήδησεν οὗτος ἀπὸ τῆς ἑδρας· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν πλήρεις δακρῶν.
 — Τί ἦλθες; τῷ εἶπεν.
 — Ἦλθον νὰ σὲ σώσω, φίλε, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέας τρέχων πρὸς αὐτόν· ἦλθον νὰ σὲ ἀποτρέψω ἀπὸ θήματος ἀπηλπισμένου... Σύνελθε, σύνελθε!
 — Ἄφες με! ὦ! ἄφες με! Δὲν ἀρκεῖ θεὶ ὑπέφερον; Δὲν ἀντέχω πλέον... δὲν ἔχω δύναμιν ν' ἀνθῆσω.
 — Ἰδοὺ, ἰδοὺ, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, ἐξάγων τὸ σημειωματάριόν του... λάβε, αὐτὰ κατώρθωσας νὰ εὐρω...
 — Χρήματα! χρήματα! ἀνεθόρσεν ὁ δυστυχῆς ἀνοίγων μηχανικῶς τὸ σημειωματάριον.
 — Naί, χρήματα! Λάβε, εἶναι ἰδικὰ σου· στείλε εἰς αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα σου· κράτησε μέρος καὶ διὰ σέ... θραυότερον σκεπτόμεθα πάλιν.

Ἄνδρέα! εἶπεν ὁ δυστυχῆς συγκεκινημένος· εἰσαι ὁ σωτὴρ μου!
 — Ὅχι, φίλε μου, ἀπήντησε μετριοφρόνως ὁ Ἀνδρέας· εἶμαι τὸ ὄργανον τῆς Θεῆς Προνοίας, ἥτις οὐδένα ἀφίνει ἀποστάτητον ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡρέπει πλέον νὰ ἐνοήσῃς θεὶ ὁ θεὸς εἶναι ὁ πατήρ καὶ ὁ προστάτης οὐχὶ μόνον τῶν εὐτυχοῦντων, ἀλλ' ἔτι τῶν ἀνθρώπων ἐν γένει· πρέπει μετὰ συντηρῆς καρδίας ν' ἀναγορεύσῃς θεὶ μέγιστον διέπραξας ἀμαρτήματα ἀμειψάλλων περὶ τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἐλαγίσταις περιστάσεσι φαίνεται ἡ προαίτιος τοῦ θεοῦ χεῖρ. Ἐν μικρὸν σιγᾷρον ἔφερε σήμερον τὴν μεταβολὴν ταύτην· ἐν σιγαρέττων ἐπέφερε τὸ θαῦμα!
 Καὶ τῷ ἀνηγγίθη τὴν ἐν τῇ λέσχη σκηνήν.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 72.)

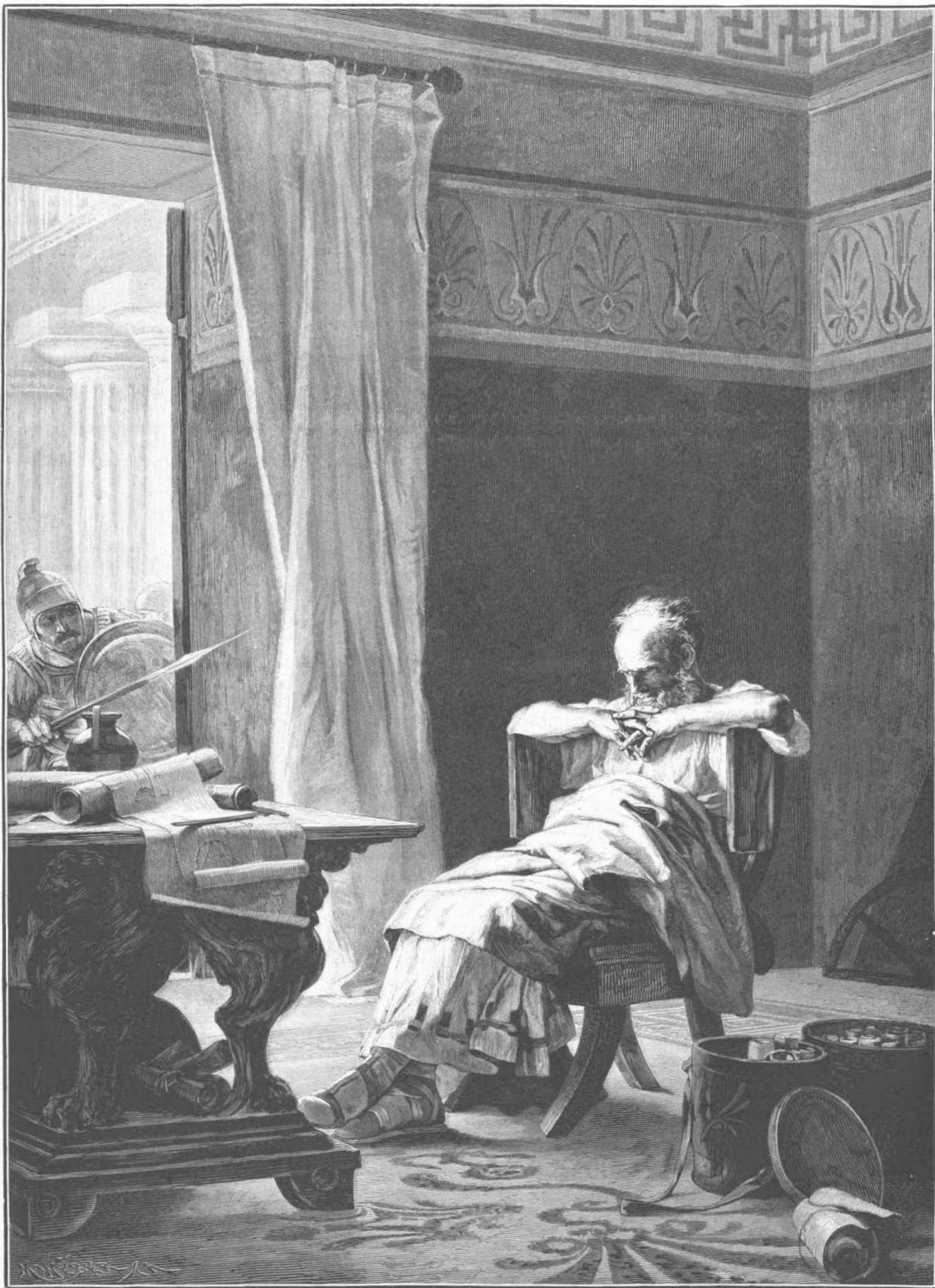
Ὁ πρωτότυπον τῆς παραθεσιμῆς εἰκόνας εὐρίσκαται ἐν τῷ μεγάρῳ Ὀραίνῃ ἐν Γενούῃ, καὶ κομμεῖ ἐπιζῶν μίαν τῶν εὐρειῶν τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκεῖνου οἴκου αἰθουσίαν. Περὶ τῆς εἰκόνας τὸν θάνατον τοῦ Ἀρχιμήδους. Ὁ μέγας μαθηματικὸς κάθηται δευθεμισμένος εἰς τὰ προβλήματά του, ἀδιαφορῶν διὰ τὴν ταραχὴν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν τῇ πολιουκουμένῃ αὐτοῦ πατρίδι. Αἶφνης ἐλπίει ἐνώπιόν του τοὺς εἰσορμήσαντας βωμαικούς στρατιώτας ἀγρίους καὶ ὀπλιμένους. Φροντίζων μᾶλλον διὰ τὰ μαθηματικὰ αὐτοῦ στήματα ἢ διὰ τὴν ζωὴν του, στρέφεται πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς λέγει· "Μὴ μου τοὺς κόκλους παράτετε!" Οἱ ἐχθροὶ ὄμως μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους τοῦ γέροντος σοφοῦ ἐπιτίθενται κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν φονεύουσι. Τὴν δραματικὴν ταύτην σκηνὴν ἐκθέτει ἡμῖν ἐν τῇ εἰκόνι του ὁ καλλιτέχνης. Φυσικωτάτη εἶναι ἡ στάσις καὶ ἡ μορφή τοῦ σκεπτομένου μαθηματικοῦ· χαρακτιστικὴ εἶναι ἡ ἀγρία ὄψις τῶν νικητῶν· ζωηρότατος ὁ χρωματισμός. Ὁ τὴν εἰκόνα ταύτην γράψας ζωγράφος εἶναι Ἰταλός, Νικόλαος Βαραβίνος ὀνόματι, καὶ ἦδη πεντηκοντούτης. Γεννηθεὶς ἐν Φλωρεντίᾳ κατέχει σήμερον θέσιν καθήγητοῦ ἐν τῇ Πολυτεχνικῇ σχολείῳ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος. Καὶ ἄλλα αὐτοῦ ἔργα, πολλοῦ λόγου ἔχοντα, κοσμοῦσι τὸ μέγαρον τῶν Ὀραίνῃ ἐν Γενούῃ· τὰ καλλίτερα εἶναι "Ὁ θρίαμβος τῶν ἐπιστημῶν", ἡ ἀλληγορία τοῦ ἔρωτος", ὁ Ἀλέξανδρος Βόλτας", ὁ Γαλιλαῖος". Ἦδη δὲ ἐργάζεται εἰς μεγάλην εἰκόνα, παριστώσαν τὸν Γενουαῖον Χριστοφῶρον Κο-

λόμβον, τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν Ἀμερικὴν. Οἱ ἐπισκεφθέντες τὸ ἐργοστάσιόν του λέγουσιν, θεὶ ἡ τελευταία αὕτη εἰκόνα θὰ ᾖναι ἀληθὲς ἀριστοῦργημα.

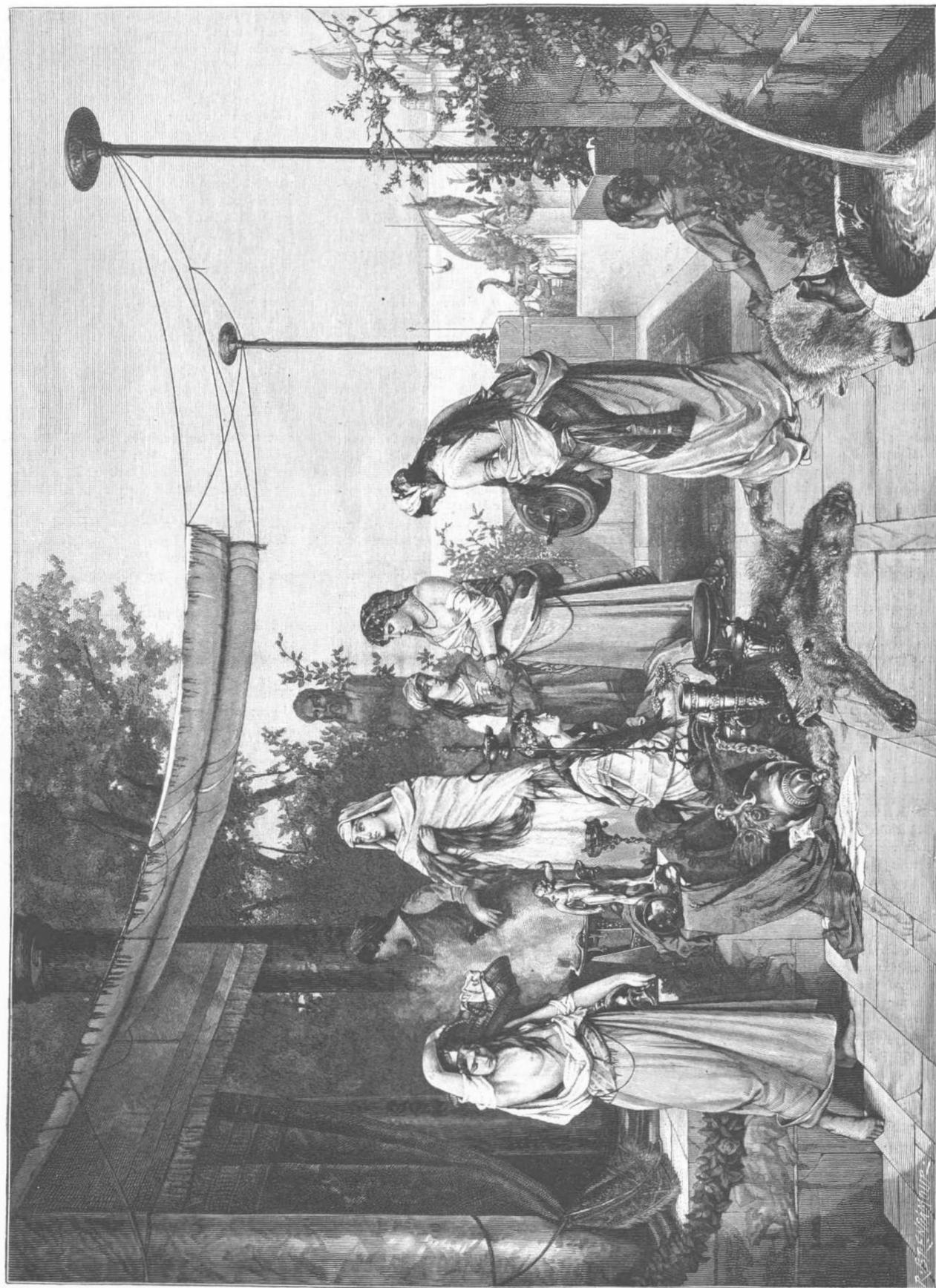
ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 78.)

Καρχηδῶν, ἡ πλουσία ἐμπορικὴ πόλις, ἐν ᾗ ἦμαρ αἱ τέχναι καὶ ἡ βιομηχανία πρὸ πολλοῦ εἶχε κεντῆσαι τὸν φθόνον τῆς κοσμοκράτορος Ρώμης. Ἡ Ρώμη, καὶ δικαίως, ἐθεώρει αὐτὴν ὡς ἐπικίνδυνον ἀντίπαλον, καὶ ἐξῆτι ἀφορμὴν ὅπως τὴν καταστρέψῃ. Τοῦ σκοποῦ τοῦτου ἐπέτυχον οἱ Ρωμαῖοι ἐν ἔτει 146 πρ. Χρ., ὅτε ὁ Σκιπίων, ὁ ἐπὶ ὀνομασθεὶς ὁ Ἀφρικανός, πολιορκήσας τὴν Καρχηδῶνα, τὴν ἐκυρίευσεν μετὰ τὴν ἡρωικὴν ἀντίστασιν τῶν δυστυχῶν αὐτῆς κατοικῶν. Οἱ Καρχηδῶνιοι, ἄνθρωποι δραστήριοι καὶ ἐπιχειρηματίαι, εἶχον ἐκαταίει τὰς ἐμπορικὰς αὐτῶν σχέσεις μέχρις ἀπωτάτων χωρῶν, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν συντηρῆς καρδίας ν' ἀναγορεύσῃς θεὶ μέγιστον διέπραξας ἀμαρτήματα ἀμειψάλλων περὶ τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἐλαγίσταις περιστάσεσι φαίνεται ἡ προαίτιος τοῦ θεοῦ χεῖρ. Ἐν μικρὸν σιγᾷρον ἔφερε σήμερον τὴν μεταβολὴν ταύτην· ἐν σιγαρέττων ἐπέφερε τὸ θαῦμα!
 Καὶ τῷ ἀνηγγίθη τὴν ἐν τῇ λέσχη σκηνήν.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ.

ΠΑΤΡΙΣΤΙΜΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ DE AMICIS.

ΠΩΣ ΓΕΝΝΩΝΤΑΙ ΑΙ ΦΙΛΙΑΙ.

Μετάφρασις Δ. Ι. Καρατιανιάκη.

ΑΙ φίλιαί υμιάζουσι τοῖς συνοικείοις· δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν προέρχονται ἐξ ἀλλήλους ἀγάπης.

Ἡ ἐκλογὴ, πρῶτον παντὸς πράγματος, δὲν εἶνε ἐντελὴς ἐλευθέρᾳ· μέρος τῶν φίλων ἡμῶν εἶνε κληρονομία τῶν σχολείων, μέρος ἐδωρήθη ἡμῖν ὑπὸ ἄλλων φίλων, μέρος ὑπὸ τοῦ ἐπαγγέλιματος ἡμῶν. Μικρὸν ἀριθμὸν ἐζητήσαμεν ἡμεῖς αὐτοί, εἶνε ἀληθές· ἀλλ', ἐὰν θέλωμεν νὰ ἡμεῖς εὐκρινεῖς, πῶσον εἰσὶ σπάνιοι ἐκεῖνοι πρὸς οὐδ' ὤθησεν ἡμᾶς ἀληθῆς συμπαθείας αἰσθημα!

Ἡ θέλωμεν ἐρωθρῖσαι μέρους ὀφθαλμῶν, σχεδὸν πάντες, ἂν ἐκεῖνοι, ὡν ἐζητήσαμεν τὴν φίλιαν, δεκτικόντες ὅτι ὑπακούομεν εἰς εὐγενῆ τῆς καρδίας ὤθησιν, ἦθελον ἀνακαλύψει ὑπὸ τίνος ἀληθῶς πράγματος παρεκινήθημεν πρὸς τοῦτο. Ἐχομεν ζητήσει τὸν μὲν ἵνα προλάβωμεν ἔχθραν ἐναντίον τῆς ὁποίας δὲν ἠθέλωμεν τολμήσει νὰ πολεμήσωμεν· ἐκεῖνον δὲ διότι, φρονούντες αὐτὸν ἠλίπιστον, γνωρίζοντες, καὶ κυλακούντες τὸ μέρος τοῦ πρὸς αὐτὸν φθόνου μας, νὰ ἀνακουρίσωμεν τὴν δούλην ἡμῶν ἐν ἧ μέρει ἔφθανεν ἡ φαντασία· ἄλλον μὲν ἵνα φέρωμεν τὴν φίλιαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὡς πετρὸν, ἄλλον δὲ ἵνα, μεταχειρισθέντες ὡς ἀναδατήρα, ἀνέλθωμεν εἰς φίλιαν ὑψηλοτέραν· τοῦτον, ἵνα διασκεδάζωμεν ἐνοσημῶς ἐκ γελόιων τινῶν διαδοχῶν αὐτοῦ πράξεων, ἐκεῖνον, ἵνα ἀφαιρέσῃ γεννημένην ἀντιπάθειαν μεταξὺ δύο ἀνθρώπων δηλοῦμένην πάντοτε, ὅτινας συναντῶμενοι συχναίς δὲν ὑποχωροῦσι ποτέ, ἐπειδὴ ὀδύετέρας αὐτῶν θέλει νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον ὅτιμα· ἀντιπάθεια γεννημένη ἀπὸ ἀμοιβαίαν ὑπόνοιαν ἀμελείας. Ἡ πηγὴ ὅλων τῶν φιλιῶν, καὶ τῶν προσφιλεστέρων σχεδὸν ἀκόμη, εἶνε ἀνάγκη τῆς ἡ ἐνδοσφύρου· καὶ τὸ πλείστον μέρος ἔχει ἀρχίσει μὲ τὰς τετριμμένας ἐκεῖνας φράσεις — λογίζομαι εὐτυχῆς ἐπὶ τῇ γνωριμίᾳ ὑμῶν — καὶ — ἡ εὐτυχία εἶνε ἰδική μου. — Ὁλίγιστοι μόνον εἰσὶ φίλοι ἐκ συμπτώσεως, θέτοντες ὀλίγην τινα ῥομαντικὴν ἐν τῇ ὁμοσχημίᾳ τῶν ἄλλων ἱστορίᾳ· φίλοι τυχεῖντες ἀπροόπτως ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν, ταξιδιωτικοί, εἰς ὄθλιον τινα καὶ ἐκεῖνον τόπον ἐν κινδύνῳ τινί, πρὸ μεγαλοπρεποῦς τινός ἢ τρομεροῦ ἢ υπερβαλλόντος κωμικοῦ θεάματος, ἐν μιᾷ τῶν στιγμῶν ἐκεῖνων καθ' ἃς αἱ καρδίαι ἀνοίγονται ἀλλήλαις τὰς πόλας αὐτῶν, θεωροῦνται ἀμοιβαίως καὶ συνδέονται ἐπὶ τῆς πράξεως. Καὶ ἐκτὸς τούτων, εἰσὶ τινες μεθ' ὧν δὲν ἠξυρόμεν ἀλλήλους ὅτε ποτε οὔτε πῶς συνεδέσασιν φίλιαν· δὲν ἐνθυμούμεθα οὔτε τὸν τόπον, οὔτε τοὺς παρουσαστάς, οὔτε τὴν ἐντύπωσιν· τοὺς εὐρίσκομεν ἐκεῖ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡμῶν φίλων, ἄνευ ἱστορίας, ἄνευ χρονολογίας, ἄνευ διακριτικοῦ σημείου, ὡςπερ φάσματα ἐξεληθόντα τῆς γῆς.

* * *

Πῶς ὁμως ἤρχισαν αἱ ἀληθῶς εὐκρινεῖς φίλιαί, καὶ τίνι τρόπῳ ἐβλάστησαν καθ' αὐτὸ ἐν τοῖς μοχαῖς τῆς καρδίας, εἶνε πολλὸ δύσκολον νὰ λεχθῆ. Ἐνταῦθα ἡ ποικιλία τῶν περιστάσεων εἶνε ἀληθῶς θαυμασία. Ὁ μηχανισμὸς τῶν αἰσθημάτων ἡμῶν εἶνε τὸσοφ περιπλοκὸς ἥμα δὲ καὶ λεπτός, ἐκτεθειμένος εἰς τσαούτας περιπετείας καὶ ὑποκείμενος εἰς τσαούτας μεταβολάς, ὡστε ὀλίγιστα εἰσὶν αἱ φίλιαί ἐκεῖναι αἱ πηγάζουσαι ἐξ ἀληθῶς καὶ ἀπλῆς πηγῆς. Γεν-

νῶνται ἀπὸ διαφόρους παθῶν ἰδιοτροπίας, ἀπὸ συμβάντων φαινομενικῶς ἐποικιῶδη, ἀπὸ περιστάσεις αἰτίνας θὰ ὤφειλον νὰ παραγάγῳσιν ἀποτελέσματα ὅπως ἀντίθετα, ἀπὸ ἰδιοτροπίας τῆς φαντασίας, ἀπὸ χιλίας ἐκτάκτους καὶ ἀπροόπτους αἰτίας, ὅπως γεννᾶται ὁ ἔρωσ. Ὁλίγος χρόνος ἀρκεῖ ὅπως εὐρωμεν παραδείγματα περιεργῶ.

Μὲ τὸν μὲν εὐρέθητε τὸ πρῶτον ἐν τινι οἰκίᾳ, ἐν κύκλῳ κοινῶν γνωρίμων, ἢ ἐν οἰκῷ-ποτε τόπῳ, ἐν καταστάσει ζηλοτυπίας ἀορίστου, ὡς εἶνε σύνηθες παρὰ τοῖς νέοις οἵτινες ἐλκύουσι τὴν κοινὴν προσοχὴν· καὶ ἔχετε ἀρχίσει μισοῦμενοι ἀγρίως. Εἶσθε ὁμως τῶσον φιλόδοξοι καὶ οἰκτιμαῖαι καὶ οἱ δύο, ὡστε ὁ φόβος μὴ προσβληθῆτε ἦτο ἰσχυρότερος τῆς ἀπληστίας τοῦ νὰ πρωτεύσητε, καὶ ἔχετε συνηκολογήσει, ἔχετε κάμει σιγῆλην συμφωνίαν νὰ σέβησθε καὶ οὐχὶ νὰ πολεμῆτε ἀλλήλους, ἀποποιούμενοι ἀμφοτέροι τὰ πρωτεία· καὶ πλησιάζοντες καὶ σπουδάζοντες ἀλλήλους, οὐ μόνον αἱ ἐχθραῖοι οὐμᾶς ποιότητες σὰς συνεδεσαν, ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις τῆς μισαρῆς ἐκεῖνης ἀντιζηλίας ἔχει μείνει ἐν ὑμῖν ὡςπερ ἡ ὁμη συνθηρητικὴς τινος καὶ ζωογόνου τῆς φιλίας ὡμῶν οὐσίας.

Παρατηρήσατε ἐκεῖνον τὸν ἄλλον. Καθ' ἐκάστην συνηγήσθε καθ' ὅδον ἦτο υπερβαλλόντως ὑμῖν ἀντιπαθητικός, τὴ ἡνέει, καὶ σὰς ἀπέδιδε τὰ ἴσα· καθ' ἐκάστην στιγμήν εὐρίσκεσθε ὁ εἰς κατὰ πρόσωπον τοῦ ἄλλου, πρὸς μερίστην ἀμφοτέρων δυσἀρεσκείαν, καὶ ἀντηλλάσσετε βλέμματα θηριώδη· ἐβλάψατε ποτε ἀλλήλους ἐμμέσως καὶ ἐπεθυμῆτε περὶ τῶν ἐκδοχῶν· ἐπειρήσθε, ὅταν κοινὸς τις γνώριμος ἦθελε θέσει ὑμᾶς στήθος μὲ στήθος, νὰ κάμει φιλοφρόνησιν τινα ἐπὶ τοῦ προσώπου· καὶ ἡμέραν τινα, ἐπὶ τέλους, ἐγένετο ἡ παρουσίας, καὶ ἠλλάξατε τέσσαρας λέξεις. . . . Ἐκείνη τὴν ἡμέραν· Ἐκείνη τὴν ἡμέραν· ἔχει εὐρεῖ ἐν τῇ ἄλλῃ, πρῶτον μετρίαμα, φωνῆν, συμπεριφορᾶν, εἰνα τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ νοεῖν, οὐ μόνον ἐντελῶς διάφορα, ἀλλὰ τελείως ἀντικείμενα ἐκεῖνοις ἅτινα ἐπὶ τσοῦτον καιρὸν ἐφαντάζετο, ἐγένετο ἀμοιβαίᾳ χρηστῇ μεταμρφωσις σχεδὸν ἀκαριαία· ἔχετε μείνει ἀμφοτέροι πρῶτον ἐκκλητικοί, εἶτα εὐχρηστικῶν, εὐγνώμονες ὁ εἰς τῇ ἄλλῃ διὰ τὴν ἐκπλήξιν· ἠνοήσατε ὅτι ὀφείλατε ἀμοιβαίως ἐπανῶρθεσιν, καὶ συνεδέσατε φίλιαν τὸσοφ μᾶλλον εὐκρινῆ, ὅσφ ἰσχυρότερα ἦν ἡ ἀντιπάθεια.

Εἰς ἕτερον. Δὲν τὸν γνωρίζετε, ἠξυρέτε ὅτι δὲν σὰς ὑπολίπτεται, καὶ μισεῖσθε θανασίμως· ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ ἄρθετε ἀπὸ τῆς καρδίας τὴν γάγγραιναν τῆς περιφρονησεῖς ἐκεῖνης, εἶνε ἰσχυρότερα τοῦ μίσους, καὶ ὅθεν ὑμᾶς πρὸς αὐτόν· προσπαθεῖτε νὰ τὸν καρδίσητε· προσποιεῖσθε καλλίτερον ἀφ' ὅτι εἶσθε, καὶ ἡ προσποίησις αὕτη ἀποθάνει ὑμῖν ὠφέλιμος· ἀποκτᾶτε ἐπιμύθως τὴν ὑπόληψιν καὶ φίλιαν αὐτοῦ· καὶ πράξαντες τοῦτο μὲ τὴν ἀφροσθητικὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδικηθῆτε, καίτοι ἔχητε τὴν ἐκδικησιν ἀνὰ χεῖρας, συναισθάνεσθε ὅτι εἶνε πολὺ ἀργά, ὀφείλατε χάριτας τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ ἕνεκα τοῦ ὁποῦ ἐπράξατε ὅτι ἐπράξατε, καὶ ἀγαπᾶτε αὐτόν, καὶ τὸν προτιμᾶτε παντὸς ἄλλου.

Ἐτέρα περιστασις ἐπίσης πολὺ ὠραία· εἰς κοινὸς ἀνθρώπος, εἰς καλλιτέχνης γνωστός· δὲν τὸν εἶδτε ποτέ, ἀπαιθῶνασθε ὁμοί· τὰς ἰδέας, αὐτοῦ, τὰς ὁρέξεις, τὸν χαρακτῆρα· — εὐρίσκεσθε ὁμοῦ· — ἡ πρώτη ὡμῶν κίνησις φαίνεται ὅτι ἐπερπε νὰ ἦνε τὸ νὰ τὸν ἀποφύγητε, ἵνα μὴ ἀναγκασθῆτε ἢ νὰ τὸν ἀποβῆσθε ἢ νὰ ψευδοθῆτε· ἀλλὰ τὸσοφ κακῶς ἔχετε μεταχειρισθῆ καὶ χλευάσει αὐτόν, ἔχετε καταφάγει τσοῦτην λύσσα νὰ καταβάλῃτε τοὺς ὑπερασπιστὰς αὐτοῦ, ἐξήρατε τσοῦτον χρόνον μετ' αὐτοῦ, ἐπ' αὐτοῦ,

ἀναλύοντες δι' ὅλων τῶν μέσων, καὶ περιστρέφοντες ἐφ' ὅλων τῶν μερῶν, ὡστε νομίζετε ὅτι ἐπαναθλάπετε πρόσωπον οἰκτεῖον, καὶ ἄπαν τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο μῖσος μετατρέπεται αἰφνης εἰς συμπάθειαν, δι' ἣν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐκπλήττεσθε· εἰς ταύτην δὲ προστιθέμενη καὶ ἐλαφρὰ τοῦ συνεδῶτος τύφης, ἦν ἐγείρουσιν ὑμῖν οἱ εὐγενεῖς τοῦ θύματος τρόποι· γεννᾶται ἐκ τούτου φίλια ζωηρὰ καὶ διαρκέσουσα.

Ἐτερος· εἰς κνηρὸς καὶ δοξομανῆς· ἡμέραν ὅμως τινα, ἐβλέπατε αὐτὸν νὰ κάμῃ ἐν συναναστροφῇ, ἐπὶ παρούσῃ κορίθιν, ἀκουσίως, ἐξ ἐκεῖνων τῶν τρομερῶν καὶ γελόιων προσώπων, ἅτινα κάμνουσι τὴν συναναστροφὴν νὰ ὑπομειδιᾷ· ὑμεῖς εἶσθε ἐξ ἐκεῖνων οἵτινες αἰσθάνεσθε ἐντροπὴν ἐπὶ τῇ ἐντροπῇ τῶν ἄλλων· ὁ ἀτυχῆς ἐκεῖνος ἐγείρει ἐν ὑμῖν εὐσπλαχνίαν τσοῦτοφ θαθεῖαν, καὶ ἐν τῇ ἀποτελέσει τῆς εὐσπλαχνίας συμπάθειαν τσοῦτοφ ζωηρᾶν, ὡστε, φλεχθέντες ἐπίσης ὀλίγον καὶ ὑπὸ τοῦ αἰσθηματος τῆς ὑπερηφανείας προσελθούσης ἐκ τῆς ταπεινώσεως αὐτοῦ, ὀράτετε τὴν πρώτην εὐνοίην περιστασιν νὰ πείσητε αὐτόν διὰ φιλοφροσυνῶν καὶ φιλικῶν ἐνδείξεων εὐκρινεστῶτων, αἰτίνας φέρουσι ὑμῖν ὡς καρπὸν τὴν φίλιαν αὐτοῦ καὶ εὐγνωμοσύνην· ἐξ οὗ γεννᾶται φίλια, ἐπιζήσουσα πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ μετὰ πάροδον πολλῶν ἐτῶν, ἐκάστοτε ὅτε θέλατε ἐπικαλεσθῆαι τὴν εἰκόνα τοῦ προσώπου ἐκεῖνου, ὅπως εἶδετε αὐτὸ τὴν στιγμήν ἐκεῖνην, φλεχθὲν καὶ ἀλλοιωθὲν ἐκ τῆς ἐντροπῆς.

Καὶ ἀκόμη, τοῦ πῶς ἐγεννήθησαν αἱ φίλιαί αὐταὶ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν λόγον· πόσαι ἄλλαι προήλθον ἐκ συγγῆσεως αἰσθημάτων, ἅτινα οὐδέποτε ἠδυνήθημεν νὰ ἐρμηνεύσωμεν!

* * *

Ἐκπλήττεται τις, τῇ ἀληθείᾳ, συλλογιζόμενος ἄπαν τοῦτο τὸ ἔργον τὸ λαμβάνον χώραν ἐν τῇ κόσμῳ, ἐπὶ τῶν ἀναριθμήτων ἀνθρωπίνων πλάσματων ὑποχωρημένων νὰ ἐνείκωσι καὶ συνδέωσι διηνεκῶς, εἰς μυριάδας μυριάδων, τὰς ἀλύσις τῆς φιλίας. Φαντάσθητε τοὺς πτωχολογῶσιν ἀνταλλάσσοσι τὸν πρῶτον χαιρετισμὸν ἐπὶ τῶν στεγῶν, ἀπὸ τῶν παραθύρων τῶν ὑπερήμων· τοὺς ἀσθενεῖς γέροντας οἵτινες συναντῶνται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, συναντῶμενοι καθ' ἐκάστην ἐν τῇ δημοσίᾳ κήρῳ, ἐνθα ἀπολαμβάνουσι τοῦ ἡλιακοῦ φωτός· τοὺς ἐμπόρους οἵτινες συναντῶνται ἕκαστον ἔτος ἐν τῇ αὐτῇ βενδοφύρῳ μεμακρυσμένης τινὸς πόλεως, τοὺς χωρικοὺς οἵτινες ἐπανευρίσκουσι ἀλλήλους παρὰ τὰ δωματῖα τῶν στρατιῶτων, τοὺς παντὸς εἶδους ἰδιοτρόπους οἵτινες γνωρίζουσι μακρόθεν τὴν συγγένειαν τῶν ἑαυτῶν ἐγκεφάλων ἐν ἀνοήτῳ τινί πονηματιῳ, καὶ γράφουσι ἀλλήλους καὶ συνδέονται· ὀλην ἐκεῖνην τὴν ταραχὴν ἦν παράγουσι εἰς τὰς φίλιας ἐκάστης πόλεως αἱ ἀλλαγὰὶ τῶν οἰκτιῶν· ὅλα ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα ἅτινα πλησιάζονται καὶ μοιρᾶζονται ἐξακολουθητικῶς τὰς δυστυχίας, τὰς ἐορτάς, τὰ συνοικέσια, τὰς δημοσίας χαράς, τὴν ταλαιπωρίαν, τὴν ἐργασίαν, τὸ ἀμάρτημα, τὸ ἐγκλημα. Ὁμοιάζει ὑπερμεγέθει τινὶ ἀντορχῆσει ἐν ἧ ἑκατομύρια χειρῶν ζητούνται, σφίγγονται καὶ ἀφίνονται ἀπαύστως· ἀτελευτήτῳ παραχῆ ἀσθενὸν ζητούντων ἰσχυρούς, οἰηματιῶν ζητούντων ταπεινοὺς, ψυχῶν εὐγενῶν ζητούντων ψυχῶς χαριέσους, δυστυχῶν ζητούντων παραμυθιάς, εὐτυχῶν ζητούντων εὐτυχείας, ἀνοήτων ὁμοιωθεῖς· ἀκατάστατος διασταύρωσις ἐρωτήσεων καὶ προσφορῶν, ἀτελευτήτος ἐμπορίας, σύνδεσις κατὰ ἀποφύρουσ τρέπουσι, μετὰ διαφόρους συμφωνίας, μετὰ χιλίους σκοποὺς διαφόρους· κύκλος ἄνευ ὁρίων καὶ ἄνευ τέλους, ἐν ᾧ οἱ μὲν καταδιώκουσι, οἱ δὲ φεύγουσι,

ἄλλοι δὲ κρύπτονται, καὶ ὁ μὲν ἀνέρχεται ὁ δὲ κατέρχεται, ἄλλος κρύπτεται ὑπὸ σπινθηροῦ, ἄλλος δὲ πλανᾶται μόνος, καὶ ἄλλος μὲν σὺρεται ὑπὸ χιλίων χειρῶν, ἐνῷ ἕτερος συντρίβεται ὑπὸ χιλίων ὠθησεων, ἐν μέσῳ ἀτελευτήτου ἀνταλλαγῆς φιλοφρονησεων, ὑποκριτικῶν τῶν χειρῶν σφιγμένων, εὐγενῶν χαιρετισμῶν, ὑποσχέσεων, προσβολῶν· γιγάντειος κωμωδία χαρακτήρων, φοβερά, οἰκτρά καὶ γελόια, ἢς κωμωδοὶ εἰμεθα πάντες, καὶ ἀπαγγέλλομεν καθ' ὀλην τὴν ζωὴν, καὶ διερχόμεθα δι' ὅλων τῶν μερῶν. Ἴδωμεν ὀλίγον τὰ ἰδιαίτερα τῆς σκηρῆς, καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα μεταμφοσμένου τινός.

(Ἔπειτα συνέχεια.)

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο ΠΑΛΑΙ ΚΑΙ Ο ΝΥΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Ἄνεδρομον εἰς ἐποχὰς αἰῶνων παρελθόντων, Καὶ εἶδα καὶ ἠρένησα τὸν ἀνθρώπον τὸν πάλαι· Τὸν εὖρον νὰ δημιουργῆ θεοὺς ἐκ τῶν ἐνότων, Καὶ τάσει νὰ τὸν ἔλκει πρὸς μέγα τὰ μεγάλα.

Εἶδον τὰ θεῖα ἔργα του, τ' ἀριστοτεργήματά του, Κ' ἐθαύμασα τὸν βίον του τὸν πλήρη εὐφροίας· Χωρῶν δ' εἰς βάθος ἀχανεῖς αἰῶνος ἀπατάτου Τὸν ἀνθρώπον εὖρον ἐκεῖ μεστὸν εὐδαιμονίας.

Τὰ ἔργα του μ' ἐξέπληξαν τὰ πατριαρχικά του· Τὸν εἶδον πλουσιώτατον ἐν τῇ ὀλιγαρχείᾳ, Τὸν εἶδον πάθῃ ἔχοντα τὰ προτερήματά του Καὶ εἶδα ὅτι ἐξῆρξεν αὐτὸς ἐν ἀληθείᾳ.

Ἄλλὰ κατῆλθον πάλιν νῦν τὴν κλίμακα τοῦ χρόνου, Καὶ εἰς τὸν χρόνον ἐφθάσα αὐτὸν τῶν ἡμερῶν μας· Ἐκείνην τὸν βίον μας τὸν γαῦρον μετὰ πάνου Κ' εἶδον ὅτι θαδίζομεν τυφλῶς πρὸς ὄλεθρον μας.

Τὰ ἔργα τὰ τεράστια ἐμβλέψας τοῦ αἰῶνος Ἐκραύγασα, τὸν ἀνθρώπον καὶ πάλιν μελετήσας· Ὁ ἄνθρωπε, πρὸς τί ὀργῆς τσοῦτον ἐπιμόνος Ἐτὴν Χάρυδιν τὴν χαινύουσαν ἐμπρός σου μὴ νοήσας;

Μεγάλα ἔργ' ἀνάγκης πλὴν δημιουργεῖς, ὦ ἄφρων! Καὶ τῆς εὐδαιμονίας σου ὀρόσους ὑπονόμους. Θρασύς δ' ἀποδεικνύμενος καὶ κούφος καὶ παρῶρων

Τῆς φύσεως παραποιεῖς τοὺς αἰωνίους νόμους.

Τί πράττεις νῦν δημιουργῶν ἀπαύστως, ἀενάως; Ἀνάγκας μόνον, καὶ οὐδὲν νὰ σε εὐημερήσῃ· Πλὴν ἐξ αὐτῶν εἰς ἄβυσσον θὰ κρημισθῆς καὶ χάος

Τυφλώττων πρὸς ὃ ὠρισταὶ νὰ σε εὐδαιμονήσῃ.

Ὡ! φεύγω σε καὶ τ' ὄμμα μου εἰς ψυχμένους χρόνους

Ἐπαναφέρω ἄεπλις αὐτοὺς νὰ ἴδω πάλιν, Κ' ἐκφέρω ἐκ τοῦ στήθους μου θαθεῖς, θρηγῶδεις στόνους

Διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἦν ὀδηγεῖς εἰς πάλην.

Ἐν Ἀθήναις. Κ. Ῥωμαϊδης.

ΕΝ ΕΥΦΡΟΝΗ.

Γ.

Εὐάγγελος μὲν, ὡςπερ ἡ παροιμία, ἔως γένουτο μητρὸς ἐφθρόης πάρα. Πείσει δὲ χάρμα μείζον ἐλπίδος κλίω... Αἰσχύλιος.

Μακρόθεν πάλιν ἄσματα, σοὶ φάλλω, θρήνους πάλιν, γλυκεῖα κόρη τῆς Ἐδέμ, ὦ πλάσμα τῶν χαρίτων· εἰς νέον τάραχον ψυχῆς, εἰς νέαν παθῶν πάλην, καὶ εἰς τῆς μοῖρας τὰς πληγὰς ἐκ νέου ὄλος φρίττων,

εἰς τὴν σεμνὴν προσέρχομαι καὶ αὐθις σὴν ἀγκάλην.

Μακρόθεν ὁ ἐξορίστος τοὺς στόνους τοῦ προστέλλει, μακρὰν σου εἰς τὰ στήθη του τὴν ἀγγέλιον πνίγει· τοὺς θρήνους μου ὁ Κώκυτος ἐμπνέει καὶ τὰ μέλη, εἰς τὴν ἰδίαν ἀνοχὴν πᾶν ἄσμα καταλήγει, καὶ ἡ μονήρης μου ψυχὴ τὴν σύντροφον τῆς θέλει.

Σιγῇ εἰς τὰ θροάζοντα ἂν ἐπεβλήθῃ πάθῃ, ἐὰν πρὸ τοῦ καθήκοντος ἐτέλεσα θυσίας· ὕπερ τὸ μέτρον ἡ χορδὴ τῆς ἐμμοῆς ἐτάθη, οὐδ' ἔχω εἰς τὰ στήθη μου κενὸν ἀναισθησίας, οὐδ' ὑπὸ τῆς στερεώσεως ὁ πάνος μου ἰάθη.

Τὰ πρῶτα ἡμῶν ὄνειρα ἀναμορφῶ ὁ τάλας, καὶ πάντοτε τοῦ βίου μου τὸ μέλημα σὺ μόνῃ· ἂν κάλλῃ ἄλλαι ἔχωσι καὶ χάριτας ἂν ἄλλαι, πρὸς σὲ ἢ ὀλη μου ψυχῆ καὶ βλοῖ μου οἱ στόνοι, καὶ τρέφω μόνον χάριν σου ἐπιπέδας τὰς μεγάλας.

Ὅποσοι μ' ἐλυπήθησαν, ὅποτε σ' ἐστερήθη, πρὸς ξένην ὅτε ἔφευγον, καὶ μ' ἤφιτερον ὦ! πόσοι! ἡ ἀπουσία ἔλεγον ὅτι γεννᾷ τὴν λήθην, καὶ ὅτι τὰς μεταβολὰς αἱ κόραι ἀγαπᾶσι, πλὴν τοῖς ἀπύκτων· ψεύδεσθε! μὴ ἀρα φατῆρην;

Εἰς ἀναστέρου εἶδόν σε τὰ νέφελα εὐφρόνης· ὡς φάσμα ἡ ἀγγελωδῆς σου μορφή ἐγγύς μου ἔβη· ὑπέρβεν εὐτυχία μου μᾶς στιγμῆς καὶ μόνῃ· πλὴν ἡ γλυκεῖα ὄψις σου εἰσέτι μοι προσοῦεῖ, κ' ἐναύλους ἔχω τοὺς ῥυθμοὺς τοῦ ἔχου, ὦν ἐτόνευς.

Τὸ νέκταρ τῶν δακρυμάτων σου, τὸ ἀπαρσμού τὸ μέθυ ἐπόθησα πλησίον σου στιγμήν ἵνα ῥοφήσω· ἂν τὸ καθήκον κώλυμα μέσφ ἡμῶν ἐτέθη, τὴν θασκανιαν πρόσμεινον ταχέως ἵνα λύσω· τὸ μέλλον τῆς ζωῆς ἡμῶν τῶν δύο συνεδέθη.

Ταχέως ἐπανερχομαι· ὦ! πρόσμεινον ὀλίγον, καὶ ἐπὶ τέλους φεύγουσι αἱ ὦραι τῆς δούνης· ἰδοὺ τὸ μέλλον στάδιον ἐλπίδων διανοίγον· εἰς σὲ ἀνήκει τῆς ζωῆς τὸ τέλος ἵνα κρήνη, πρὸς εὐτυχίαν ἂν χωρῆ ἢ πρὸς τὸν τάφον λήγον.

Ἐγγύς σου πάλιν ἔρχομαι, εἰς πτέρυγας ἐρώτων, ἀνθῶν κομιζων στέφανον καὶ σμήνος φιλημάτων· ἵνα πληρώσω ἔρχομαι ὄρον ἡμῶν τὸν πρῶτον, ἡ τύχη ἔσται νῦν ἡμῶν οὐχὶ ἀστήρ διάττω, οὐχὶ κλαυθμὸς εἰς φεφρᾶν εὐφρόνην μὴ ὑπνώττων.

Λαμπάδων ἄφατε ἐσμόν, ἀρτίσταις στεφάνους, παρθένων συναθροίσαις ῥοδοχρῶδων πλήθῃ, τῆς εὐτυχίας τοὺς πομπεῖς καλέσατε τοὺς πλάνοους·

ἢ ἄλυσις ἡ μαγικὴ τῆς συμφορᾶς ἐλύθη, καὶ τὴν κινῶραν ἔβρασαν ὁ ποιητῆς ὁ ἄνευ.

Ζωῆ, καὶ πάλιν πειρασμοὺς ἐνώπιόν μου νείνεις, ζωῆ, καὶ πάλιν ὄνειρα ἡ φαντασία πλάττει· καὶ πάλιν εἰς τὸν ἔρωτα προσέρχομαι ἐκεῖνης· μὴ συμφορὰ μου ἀποθῆ καὶ δοκιμὴ ἐσχάτη· οὐδὲ τῆς Μούσης, τὴν τροπὴν εἰς αἴμα μὴ ἐκπλήνῃ;

Ἐγγύς πρωίας χάραγμα ἡ ἔως ἀποστέλλει· ἀκτίνας θλώσι μαγικὰ τὸν οὐρανὸν τοῦ βίου, τὴν ἀκοήν μου πληγῆτσοισιν ἐνθέου μούσῃς μέλη. πελάζει προσφιλῆς μορφή ἐγγύς μου ὄντος βίου· οὐδέτι νῦν τὰ στήθη μου δούνη κατασκέλλει.

Ὡ! λήγει καὶ ἡ συμφορὰ καὶ παύουσι οἱ θρήνοι· οὐδὸλως ἀτελευτήτοι οἱ κοπετοὶ σου, λύρα· χαρὰς καὶ πάλιν τὴν χορδὴν ὁ ποιητῆς ἐνταίνει· προσμειδῶσα τὸν τροχὸν ἀνέστρεψεν ἡ μοῖρα, κ' ἐλπίδων πάλιν ἤλιος τὸν βίον μου φαιδρόνει.

Σοφία, κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1885.

Ι. Α. Ζερβουδάκης.

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΛΙΝΗΣ.

Διήγημα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

τοπον πληρούμενον ἀπειλητικῶν πτυχῶν· προ-
ηρθάνθη καταγίδα· ἀλλ' εἶχε θυμασιαν ἐπι-
τηδειότητα νὰ τὴν κατευνάζῃ. Ἐλαφρὰ ὡς
περὶ τὸν διήλυθε τὸν θάλαμον, ἐκάθησαν ἐπὶ τῶν
γονάτων τοῦ πατρὸς τῆς, ἐφίλησε τρυφερῶς τὰς
λευκάς αὐτοῦ τρίχας καὶ θωπευτικῶς περιέβαλε
διὰ τὸν θραχύνον τῆς τὸν λαμῖόν του. Ὁ
στρατηγὸς εἶχε νικηθῆ· ἐμειδίασεν, εὐώπαισε
τοὺς ἐανθὸς πλοκάμους τῆς κόρης τῆς, ἔφρασε
τὴν παρειὰν τῆς, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἔλαβε πάλιν
τὸν γλυκὺν ἤχον, ὃν συνήθως εἶχεν ὁσάκις ὠμί-
λει πρὸς τὸ προσκελετὸ αὐτοῦ τέκνον.

— Περιμένω τὸν θαρῶνον Βέρναϊμ, εἶπε·
θὰ ἔλθῃ διὰ τὴν ἐπίσημον πρότασιν· παράξενον
μάλιστα μοι φαίνεται πῶς ἀκόμη δὲν ἦλθεν.

Τὸ ὄραϊόν τῆς Φραγκλίνης στόμα συνεστράφη
πάραιτα εἰς μικρὸν μορφασμὸν, κακὸν οἰωνόν
διὰ τὸν εὐγενῆ θαρῶνον.

— Καὶ ἄλλος ἀκόμη; εἶπεν ἡ κόρη.

— Τώρα θ' ἀρχίσῃς νὰ τοὺς ἀρνήσῃς καὶ
χωρὶς νὰ τοὺς ἐλπίζῃς; ἀνεκράτην ὁ στρατηγὸς
παροργισμένος· τοῦτο μὰς ἔλειπεν ἀκόμη· θέ-
λεις νὰ μὲ ἀπελίπῃς ἐντελῶς;

— Ὁχι, ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ, πατέρα· δεῖξου
αὐτὸν ἐπὶ μίαν στιγμὴν μόνον. Ἐπεθύμουν νὰ
ἐξέλθω ὀλίγον ἐριππος εἰς τὸ δάσος διὰ ν' ἀλ-
λῶξω τὰς ἰδέας μου· σὲ ὑπόλαμποι δὲ ὅτι κα-
τόπιον θὰ διακίμων εὐνοικώτερον πρὸς αὐτόν.
Εἶμαι ἄλλως τῶσον θεδαρμένη, ὥστε θὰ ἐδε-
χόμην τὸν πρῶτον τυχόντα, μόνον καὶ μόνον
διὰ νὰ ἤραξάσω. Κατήγησε πλέον νὰ μὴ σὲ
ἐλπίζω ἢ σπανίως ὑπὸ τὴν μορφήν πατρὸς...

— Ἀληθῶς; καὶ ὑπὸ ποίαν μορφήν μὲ
ἐλπίζεις;

— Ὑπὸ τὴν μορφήν στρατηγοῦ.

— Λοιπὸν;

— Καὶ τὴν μορφήν ταύτην οὐδόλως ἀγαπῶ·
εἶναι καλὴ διὰ τοὺς στρατιώτας, προσέθηκεν ἡ
κόρη ἀνοίγουσα τὴν θύραν. Καὶ ἐὰν ὁ θαρῶνος
ἦναι εὐειδής ἢ ἀσχημὸς, ἔξυπνος ἢ θλάξ, καλὸς
ἢ κακός — τὸν δέχομαι ὡς σύζυγον.

— Φραγκλίνη, κόρη μου· μὴ ἀστείζῃσαι ἐπὶ
τοιούτων σοβαρῶν πραγμάτων· καὶ πρὸ πάντων
μὴ τὸν δεχθῆς, ἂν σοι ἀπαρέσκη. Θὰ ἦσο διὰ
παντὸς δυστυχίης, Φραγκλίνη μου.

— Ὁχι, πατέρα· θὰ τὸν δεχθῶ καὶ ἂν δὲν
μοι ἀρέσκη, διὰ νὰ ἤσυχάσῃς καὶ νὰ μὴ λυ-
πῆσαι.

— Θέλω νὰ σοὶ ἀρέσκη.

— Τότε δὲν τὸν δέχομαι, ἂν μοι ἀρέσκη
ὀλίγον.

— Τοῦτο δὲν ἀρκεῖ· πρέπει νὰ σοὶ ἀρέσκη
ἐντελῶς· θέλω νὰ ἦσαι εὐτυχίης, πολὺ, πολὺ
εὐτυχίης. Μ' ἔννοεῖς, κόρη μου;

Ἡ Φραγκλίνη ἐμειδίασεν·

— Ναι, πατέρα μου, εἴμεθα κατὰ πάντα
σύμφωνοι· δὲν θὰ τὸν δεχθῶ εἰμὴ ἂν μοι ἀρέσκη
ὑπερμέτρως, ἔπερ δυνατὸν τὰ συμβῆ. Ἀλλὰ
τί ἰδέα σοὶ ἦλθε νὰ μὲ ὑπανδρέσῃς; εἶμαι
τόσον εὐτυχίης πλησίον σου!

— Καὶ ἐγὼ, κόρη μου· ἀλλ' ὁμως καλῶς
γνωρίζεις...

— Ὁχι! τὰς κακὰς σου ἀφορμὰς τὰς γνω-
ρίζω· διὰ τοῦτο καὶ ἔκλαυσα τρεῖς ἕλας ἡμέρας.
Δὲν θέλω νὰ τὰς ἀκούσω πάλιν, καὶ ἀναχωρῶ.
Ἄλλως, ἰδοὺ ὁ θαρῶνός σου· κροῖσον τὸν κώ-
δωνα. Πρέπει νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ μικροῦ δάσους
διὰ νὰ μὴ τὸν ἀπαντήσω.

— Μὴ θραδύνης νὰ ἐπιστρέψῃς.

— Θὰ κάμω τρεῖς τὸν γύρον τοῦ λευμῶνος.

— Εἰπέ τῷ Πέτρῳ νὰ σὲ συνοδεύσῃ.

— Περιττόν, πατέρα· θὰ ἰππεύσω τὴν Φλώ-

ραν, καὶ μὲ αὐτὴν δὲν ὑπάρχει κίνδυνος.

— Πήγαινε λοιπὸν, κόρη μου.

— Πρῶτον θὰ σὲ φιλήσω... Ὁχι! τί ἄγριον
πρόσωπον! Χαῖρε, στρατηγέ!
Καὶ ἀπῆλθε γελῶσα.

Β'.

Σκέψαις ζωηρὰ ἐπησχόλου τὸν νοῦν τοῦ
στρατηγοῦ· νέφθ ἐπισωρεύοντο ἐπὶ τοῦ μετώπου
του, καὶ ἡ σύννοια αὐτοῦ ἦτο τόσον θαθεῖα,
ὥστε δὲν ἤκουσε τὴν θύραν ἀνοικουμένην, οὐδὲ
τὸν ὑπερήτην ἀγγέλλοντα τὴν Κυρίαν Λαζάλ.
Ἐξέπεμψεν ἐπομένους φωνῆν μᾶλλον στρατιωτι-
κὴν ἢ φιλόφρονα, ὅτε ἠρθάνθη αὐτὸν ἐλα-
φρῶς ἐγγιζόμενον ἐπὶ τοῦ θραχύνου. Μόλις δὲ
ἔφρασε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ χαρὰς ἐκφρασε
τοῦ προσώπου του καὶ μεϊδίαιμα γλυκὸ ἀνύφρασε
τὸν ὑπόλευκον αὐτοῦ μύστακα.

Ἡ Κυρία Λαζάλ ἦτο ἄλλοτε γείτων τοῦ
στρατηγοῦ· ἐλθοῦσα ἐξ Ἀδρηλίας διὰ τὴν ἀνα-
τροπὴν τοῦ υἱοῦ τῆς, ὃν εἶχεν εἰσάξει ὑπὸ τρω-
φον εἰς τὸν λυκαίον τῶν Παρισίων, ἐπρότι-
μης νὰ κατοικήσῃ εἰς Neuilly, ὅπως τὸ τέκνον
τῆς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐξόδου τοῦ ἀναπνέῃ
τὸν καθαρώτερον ἀέρα τῆς ἐξοχῆς. Κατ' ἐκεί-
νην τὴν ἐποχὴν ἔζη ἀκόμη ἡ μήτηρ τῆς Φραγ-
κλίνης. Αἱ δύο γειτονικαὶ οἰκογένειαι συνεδέθησαν
διὰ στενωτάτων σχέσεων, αἵτινες ἐξηκολούθησαν
καὶ μετὰ τὸν θάνατον τῆς Κυρίας Δορλύ, ἐπι-
συμβάντα μικρὸν μετὰ ταῦτα.

Ὁ νέος Λαζάλ, ἐξελλθὼν τοῦ σχολείου διὰ
νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον πρὸς ἐκμάθη-
σιν τῆς ἱατρικῆς, κατόκησε παρὰ τῇ μητρὶ
αὐτοῦ, καὶ μόνον ἀφ' οὗ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ
ἐπέστρεψε μετ' αὐτῆς εἰς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα
του, ἔνθα ὁ πατήρ του σεβαστὴν εἶχεν ἀφήσει
μνήμη, καὶ ἔνθα καὶ αὐτὸς διὰ τῆς ἰκανότητός
του ἀπέκτησε ταχέως πελατεῖαν οὐ μόνον εὐ-
ρεῖαν ἀλλὰ καὶ λίαν συμπαθῆ.

Ὁ στρατηγὸς δὲν ἐπανείδεν αὐτοὺς μετὰ τὴν
ἀναχώρησιν του οὐδὲ διετήρησε μετ' αὐτῶν
ἀλληλογραφίαν μὴ ἔχων διαθέσεις πολὺ γραφι-
κάς, ἀλλ' ἡ ἀγάπη διετηρεῖτο πάντοτε ἀκμαία
καὶ ἡ φιλία εὐκρινής. Ὅθεν μετὰ συγκινή-
σεως καὶ χαρὰς ὑπεδέχθη τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ
γείτονα.

Ἡ γέρθη ζωηρῶς καὶ θλίβων αὐτὴ τὰς χεῖρας·

— Σεῖς εἶσθε, ἀρχαία μου φίλη;... Ἐρ-
χεσθε ὡς ἡ θεὰ Πρόνοια ἐν στιγμῇ καταλήλῃφ.
Τοιαύτην παρηγορίαν δὲν ἐπερίμενον ἐν τῇ δυ-
στουχίᾳ μου!

— Ἐν τῇ δυστυχίᾳ σας! ἀνεκράτην ἡ ἐπι-
σκεπτομένη μετ' ἀνησυχίας. Ἄσθενεῖ ἡ Φραγ-
κλίνη;

— Ὁχι, ὄχι· εὐτυχῶς ἔχει ἄριστα τὴν
ὕγειαν. Ἀλλὰ καθήρατε ἐκεῖ· τὸ παράθυρον
δὲν σὰς ἐνοχλεῖ;

— Παντάπαν· ὁ καύσων εἶναι ἀφόρητος,
καὶ ἡ θεὰ εἶναι τόσον ὄραϊα· ἄς ἐπιθέσω τὰ
διοπτρά μου. Σεῖς, στρατηγέ, δὲν ἐφθάσατε
ἀκόμη εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον· ἔλειπετε καλὰ. Τίς
ἰππεύει ἐκεῖ; Ὅχι ἔλεγέ τις γυναικί· εἶναι ἡ
Φραγκλίνη, νομίζω.

— Αὐτὴ εἶναι· ἄχι! μὴ μὲ ὀμιλεῖτε περὶ
αὐτῆς.

— Πῶς νὰ μὴ σὰς ὀμιλῶ περὶ αὐτῆς, ἐν ἧ
ἐπὶ τοῦτοφ μόνον ἔρχομαι; Ἀλλὰ, εἰπέτε μοι,
τί σὰς ἔκαμαν ἡ κόρη; καὶ διατί ἡ σκυθρωπὴ
αὐτῆ ὄψεῖ σας;

— Φαντασθῆτε ὅτι θὰ μὲ κάμῃ ν' ἀποθάνω
τῆς λύπης.

— Αὐτῆ; Ἡ εὐθυμία προσωποποιημένη·
νοῦς εὐχάριστος· καρδία χρυσή, καὶ σκέψις ἐκ-
πληκτικὴ διὰ τὴν ἡλικίαν τῆς! Δὲν ἐννοῶ·
ἐξηγήσατέ μοι αὐτὸ τὸ μυστήριον.

— Εἶναι ἀπλούστατον· δὲν κατορθῶνω νὰ
τὴν ὑπανδρέωσω.
— Τί λέγετε; μὲ τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, μὲ
τὸ ἀνάστημά τῆς, μὲ τὸ ὄραϊόν προσώπου τῆς;
Συγχωρήσατέ μοι, στρατηγέ, νὰ σὰς εἶπω ὅτι
εἰσθε ἄπειρος, ἄπειρος ἐντελῶς. Οἱ μνηστῆρες
ἔπρεπε νὰ σὰς παρακολουθῶσιν· ὁμοῖοι ὅμως τοὺς
τρέπατε εἰς φυγῆν.

— Ἐγὼ;... Ὑψίστα Θεε! Κατ' αὐτὰς
ἤλθον καὶ ἄλλοι δύο καὶ περιμένω τώρα καὶ
τρίτον.

— Λοιπὸν;

— Δὲν θέλει κανένα· δὲν τῇ ἀρέσκει κα-
νεῖς.

— Τόσω καλλιτέρον.

— Πῶς, τόσω καλλιτέρον;

— Ἐχω τὴν ἰδέαν μου. Ἀλλὰ πράγματι
διατί θιάζεσθε τόσον πολὺ νὰ τὴν ὑπανδρέωσῃτε;
Εἶναι μόλις δεκαεννέα ἔτων.

— Διότι ἀπὸ στιγμῆς εἰς ἄλλην ἡμπορῶ
ν' ἀποδημήσω· ἡ κόρη μου δὲν ἔχει οὔτε μη-
τέρα, οὔτε θεῖαν, οὔτε ἀδελφῆν, καὶ θὰ μείνῃ
μόνη ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐννοεῖτε καλλίστα, ὅτι ἡ
ιδέα αὐτῆ μὲ βασανίζει πολὺ.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ὄλιος ἀνυπόστατον·
σεῖς εἰσθε ἀκόμη νέος καὶ ὄγυής· ἰππεύετε ὡς
εἰκοσαετῆς νεανίας, ἀναγινώσκετε ἄνω διοπτρῶν,
περιπατεῖτε χωρὶς βόδδον. Θὰ διέλθητε καὶ
τὴν ἑκατοντάδα, σὰς τὸ προλέγω.

— Πλὴν τὸ ἄσθμά μου;

— Ἄγνοεῖτε ὅτι τὸ ἄσθμα δὲν εἶναι πρᾶγμα
ἐπικίνδυνον, καὶ ὅτι τοὺς ἄσθματικὸς πρέπει
νὰ φρονεῖ τις διὰ ν' ἀπαλλαγῇ αὐτῶν; Ἐρω-
τήσατε τὸν υἱόν μου...

— Τί κάμνει ὁ ἀγαπητὸς Ροδέρτος; Ἐλη-
σόνθησα νὰ σὰς ἐρωτήσω.

— Εἶναι ἄριστα· ἄλλως τε θὰ κρίνετε περὶ
τοῦτου ἰδίως ὀφθαλμοῖς, διότι θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλί-
γον· ἔπρεπε μάλιστα νὰ ἦναι ἤδη ἔδω.

— Εὐρίσκειται ἐν Neuilly;

— Ὁχι, ἐν Παρισίοις, ὅπου τὸν προσεκάλε-
σαν εἰς συμβούλιον· ἐγὼ δὲ τὸν συνώδευσαν
ἔνεκα τοῦ σχεδίου, περὶ οὗ σὰς εἶπον πρὸ ὀλί-
γου καὶ τὸ ὅποιον ἐλπίζω νὰ φέρω εἰς αἴσιον
πέρας.

Καὶ ταπεινοῦσα τὴν φωνὴν ἐξέθεσε τῷ στρα-
τηγῷ τὸ σχέδιόν τῆς, ὑπερ αὐτῆς ἐδέχθη μετ' ἐν-
θουσιασμοῦ ἄμα καὶ ἀνησυχίας. Οἱ ἀναγιῶσται
ἡμῶν ἐνόησαν θεβαίως περὶ τίνος ἐπρόκειτο·
διὸ καὶ ἔ' ἀφῆσωμεν τοὺς δύο συνδιαλεγόμενους
καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν φίλην ἡμῶν Φραγ-
κλίνην.

(Ἐπταὶ τὸ τέλος.)

ΚΑΛΥΒΑΙ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ
ΕΝ Τῇ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΟΥ
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῃ.

(Μετὰ εἰκόνας, ἑρα σελ. 77.)

Ἡ τομὴ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ μεγάλῃ θέ-
λει παράσχει ἐμπορικὴν κίνησιν εἰς δια-
φόρους χώρας τῆς Ἀμερικῆς, αἵτινες
μέχρι τοῦδε ὡς ἐκ τῆς ἀτελοῦς συγκοινωνίας
ἔμενον ἀρκούντως ἀπόκεντροι, ἀγνωστοὶ καὶ πα-
ρημελημένοι. Μία τῶν χωρῶν τούτων, εὐφοροὶ
καὶ περιέργως ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καὶ προω-

ρισμένη νὰ καταλάβῃ σπου-
δαίαν θέσιν ἐν τῷ ἐμπορικῷ
κόσμῳ, εἶναι ἀναντιρρήτως καὶ
ἡ δημοκρατία τοῦ Ἰσημερινοῦ,
ὅθεν ἡ ἐξαγωγή προϊόντων με-
γάλας θὰ λάβῃ διαστάσεις.
Σήμερον, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω,
ἡ χώρα αὕτη εἶναι παρημε-
λημένη καὶ, ἂν δὲν ὑπῆρχον
εὐτολμοὶ τινες ἄνδρες ἀποφα-
σίζοντες νὰ διατρέχωσιν ἀπεί-
ρους κινδύνους περιτριγυρόμενοι
καὶ διερευνῶντες αὐτὴν, θὰ
ἦτο ἀκόμη ἐντελῶς ἄγνωστος.

Ἡ παραλία ἰδίως παρου-
σιάζει ὄλιος ἰδιάζοντα χαρα-
κτῆρα. Καταπλημμυρομένη
εἰς μεγάλας ἐκτάσεις μετα-
βάλλει συχνὰ ὄψιν· ἡ ἐνέργεια
τῶν πλημμυρῶν τούτων ἐνου-
μένη πρὸς τὴν παλιόριαν τοῦ
Ἄσκασου, παρήγαγε πλῆθος
ἀμμωθῶν ἐκτάσεων, αἵτινες
τάχιστα καλύπτονται ὑπὸ φυ-
ταίας ποικίλης καὶ δένδρον, ἂν
οἱ κλάδοι ἀποτελοῦσιν ἀλη-
θεῖς πασσάλους, ἐμπεπηγμένους ἐν τῷ καθύγρῳ
εδάφει. (Ὁρα τὴν εἰκόνα.) Αἱ νῆσοι αὗται κα-
λοῦνται παρὰ τῶν ἐντοπίων πλαγας, καὶ ἐκάστη
αὐτῶν κατέστη ἡ κατοικία οἰκογενείας ἐγγω-
ρίων Ἰνδῶν, ἀποτελοῦσα ἰδίαν δημοκρατίαν
ἔχουσαν ἀρχηγὸν τὸν πρεσβύτερον τῆς οἰκογε-
νείας. Ἐπὶ μίᾳ τῶν νήσων τούτων, τῆς νήσου
τῶν Βουκερόνων, ὑπάρχουσι 12 καλύβαι, ἐν αἷς
κατοικοῦσιν 90 ἄτομα. Αἱ καλύβαι αὗται ἔχουσι

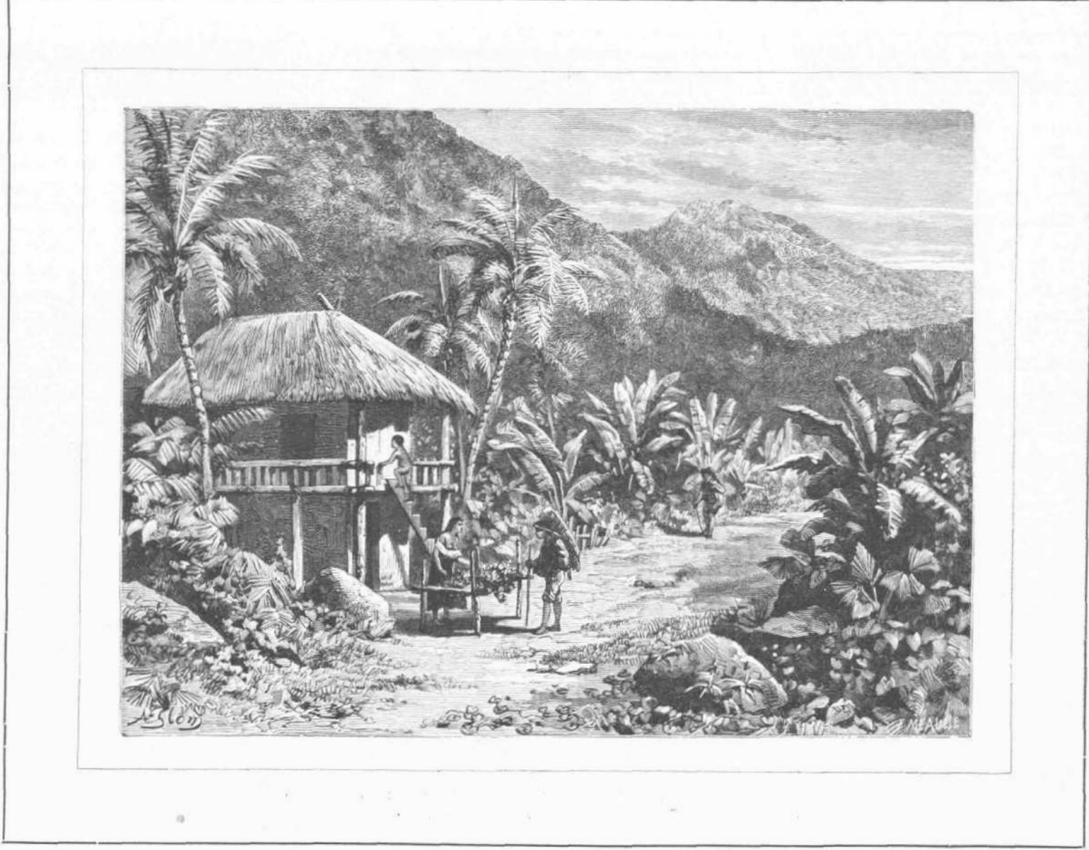

Ἡ ΡΟΜΦΑΣΤΟΣ (Rhomphastus ambiguus).

ὄλαι τὸ αὐτὸ σχῆμα, τὸν αὐτὸν βυθμόν· εἶναι
ἐκτισμένοι ἐπὶ πασσάλων, ἐφ' ὧν στηρίζεται
ἐξέλιον πάτωμα εἰς ὕψος τριῶν ἢ τεσσάρων μέ-
τρων ὑπεράνω τοῦ ὁρι τῆς ἡμέρας ὑπὸ τῆς θα-
λάσσης καλυπτομένου ἐδάφους. (Ὁρα τὴν εἰ-
κόνα.) Ἐπὶ τῶν πέριξ λόφων, ὅπου τὸ ὕδωρ
δὲν φθάνει, καλλιεργοῦνται ὁ ἀραβόσιτος, αἱ
θανάνα καὶ ἐνίστε καὶ πορτοκαλλῆαι. Ἰδίως
ἐπὶ τῶν λοφωδῶν νήσων Γοργόνης καὶ Γοργο-

νίλλης, ὧν αἱ κορυφαὶ ὑψοῦν-
ται μέχρις 160 μέτρων ὑπε-
ράνω τῆς θαλάσσης, ἡ καλ-
λιέργεια εἶναι ἀνεπτυγμένη.
Αἱ νῆσοι αὗται ἔχουσι κλίμα
ὀψιέστατον ὡς ὀψιέστερον
ὑπὸ τῆς ζωοφόρου θαλασσίας
αἰθρας. Οἱ κάτοικοι τῶν με-
ρῶν τούτων εἶναι εἰρηνικοὶ
καὶ ἀπλοῖκοι· ἄριστοι ναυτι-
κοὶ μεταβαίνουσι συχνὰ δι' ἀ-
κατίων καὶ ἐλαφρῶν λημῶν
εἰς τοὺς πλησίον λιμένας πρὸς
τὸλῃσιν τῶν προϊόντων αὐ-
τῶν. Εἶναι δὲ ὑπερήφανοι εἰς
ἄλλον ἐπὶ τῇ καταγωγῇ των,
καὶ ἔχουσι ὄλιος τὰς ἰδιότη-
τας τῶν κροῦλων, διατηροῦν-
τες ἀείποτε τὰ πατριαρχικά
αὐτῶν ἦθη καὶ ἔθιμα. Εἶναι
φιλῆ, ἦν ἡ διαφθορὰ τοῦ
πολιτισμοῦ δὲν ἔφρασεν εἰσέτι
καὶ ἦτις ὡς ἐκ τούτου διαγιγ-
νεται τὸν βίον ἐν γαλήνῃ καὶ ἀφα-
λείᾳ.

Ὅσοι ἄνδρες, καὶ αἱ γυναῖκες
εἶναι φίλεργοι, καὶ ἐκτὸς τῶν οἰκιακῶν αὐτῶν ἐρ-
γασίων καταγίνονται μετὰ μεγάλης δραστηριότη-
τος εἰς ἀναζητήσιν χρυσοφόρου ἄμμου, ἦν οἱ σύ-
ζυγοι αὐτῶν πολοῦσιν. Ἐν ἡλικίᾳ 12 ἐτῶν ὑπαν-
δρεύονται. Τὰ συνοικεῖα γίνονται μὲ μεγάλην
εὐκολίαν· ἀρκεῖ ἡ συγκατάθεσις τοῦ πατρὸς,
ὅπως ὁ μνηστῆρ ὀδηγήσῃ τὴν μελλόνουμῶν του
εἰς τὴν καλύβην, ἦν τῇ παρεσκευασε καὶ ἦτις
σὺγκεται ἐκ τεσσάρων πασσάλων κεκαλυμμένον

ΚΑΛΥΒΗ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΕΝ Τῇ ΕΠΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΟΥ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 41. LEIPZIG.

ΕΣΠΕΡΟΣ.

Σύγγραμμα περιοδικὸν μετὰ εἰκόνων ἐκδιδόμενον ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῇ 113 καὶ 1527 ἑκάστου μηνός.

Τιμὴ ἑτησία προπληρωτῆ φράγκα 40 (= μάρκα 32 = βόβλια 16).
Τιμὴ καταχωρίσεων δι' ἑκάστον στίχον φοίνικ. 50.

ΤΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ ΑΡΧΕΤΑΙ ΤΗ: 1/13 ΜΑΙΟΥ.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

ΑΘΗΝΑΙ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ· κλ. Κάρολος Μπέη, βιβλιοπώλης. **ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ**· κ. Πέτρος Μ. Γκεντιλίνης. **ΠΑΤΡΑΙ**· κ. Παισανίας Χοϊδάς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ καὶ ἡ λοιπὴ **ΑΙΓΥΠΤΟΣ**· κ. Πέτρος Σαράντης, βιβλιοπωλεῖον "Ὁ Φοῖνιξ" ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰωάννης Παπάδης, βιβλιοπώλης. **ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ**· κ. Γεώργιος Τσοῦντας, ἰατρός. **ΣΜΥΡΝΗ**· κκ. Δεκιπρὴς καὶ Σα, καὶ κ. Φρ. Σαρίκας. **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**· κ. Σ. Γράσος, βιβλιοπώλης. **ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ**· κ. Κωνστ. Κυριαζής. **ΣΕΡΡΑΙ**· κ. Κ. Χόνδρος. **ΚΑΒΑΛΑ**· κκ. Α. Γ. Κούζης καὶ Σα. **ΜΥΤΙΛΗΝΗ**· κ. Ξενοφών Γκορτζιώτης. **ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ**· Αἴδης. Ἀνάγας Ἀλεξανδρίδης. **ΣΑΜΟΣ**· κ. Σταματιάδης, ἑφορος τῆς Σαμιακῆς βιβλιοθήκης. **ΒΗΡΥΤΤΟΣ**· κ. Χρ. Χριστοφόρου. **ΑΜΙΣΟΣ**· κ. Κ. Λαναράς, ἰατρός. **ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ**· κ. Ἀπ. Ξενοδάκης. **ΡΟΔΟΣ**· κ. Μ. Μαλλιάρης. **ΙΩΑΝΝΙΝΑ**· κ. Γ. Β. Λάππας. **ΔΕΥΚΩΣΙΑ** καὶ **ΔΕΜΗΣΣΟΣ** Κύπρου· κ. Π. Δ. Παπαδάκης. **ΔΑΡΝΑΞ**· κ. Ἰωάννης Πιερίδης.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ· κ. Ἀριστόδημος Α. Βοσκώφ. **ΙΒΡΑΙΑ**· κ. Ἰωάννης Α. Βοσκώφ. **ΤΟΥΡΝΟ-ΜΑΓΟΥΡΕΛΟΝ**· κ. Τυλέμ. Παπάζογλου. **ΚΟΡΑΒΙΑ**, **ΠΙΚΕΤΟΝ**, **ΚΑΡΑΚΑΑ** καὶ **ΚΡΑΙΟΒΑΝ**· κ. Νικόλαος Καραβίας. **ΚΑΛΑΦΑΤΙΟΝ**· κ. Μ. Σιμωνίδης. **ΓΙΟΥΡΓΕΒΟΝ**· κ. Νικόλ. Κ. Πεταλάς. **ΓΑΛΑΖΙΟΝ**· κ. Ἀχιλλεύς Α. Βοσκώφ.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰάκωβος Μάνος, ἰατρός. **ΜΟΣΧΑ**· κ. Γρηγ. Ι. Ροσσόλυμος. **ΟΔΗΣΣΟΣ**· κ. Ἰ. Κομποθέκης. **ΤΑΙΓΑΝΙΟΝ**· κ. Δημ. Δ. Ἀλεξόπουλος. **ΡΟΣΤΟΒΙΟΝ**· κ. Στέφ. Λοβέρδος. **ΓΕΙΣΚ**· κ. Π. Α. Ἀξιώτης. **ΝΙΚΟΛΑΙΕΦ**· κ. Θεόδωρος Λυκιαρδόπουλος. **ΒΕΡΔΙΑΝΣΚΑ**· κ. Νικ. Κ. Μουσσούρης. **ΙΣΜΑΗΛΙΟΝ**· κκ. Ἀδελφοὶ Κωνσταντινίδαι. **ΚΙΣΝΟΒΙΟΝ**· κ. Α. Καρδούνης. **ΠΟΤΙΟΝ**· κ. Περικλῆς Ν. Κομηλιάδης.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ· κ. Θεμιστοκλῆς Πατροκόκκινος.

ΜΑΣΣΑΛΙΑ· κ. Π. Ἐκιντζόγλου.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ· κ. Σ. Παπαντωνόπουλος. **ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ**· κ. Γ. Θ. Σακρῆς.

ΡΟΥΣΣΕΟΥΚΙΟΝ Βουλγαρίας· κ. Σταβρος Χριστοδουλίδης.

ΤΕΡΓΕΣΤΗ· κ. Π. Περβάνογλου. **ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ**· κ. Γ. Μικάνιος.

ΝΕΑ-ΤΟΥΡΚΗ· κ. Δημ. Ν. Μπότσης, γαινικός πρόξενος τῆς Ελλάδος.

Εἰς τὰ μέρη, ἐνθα δὲν ἐσυστήθησαν ὁριστικῶς ἐπιστasiai, οἱ δουλόμενοι δύνανται νὰ γείνωσι συνδρομηταὶ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἑτησίας συνδρομῆς, ἀποτεινόμενοι εἴτε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν διευθύνσιν (**ELSTER-STRASSE No. 41**) ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ, εἴτε εἰς τὰ οἰκεία ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἐσπεροῦ συνεννοηθείσης περὶ τούτου μετὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν γερμανικῶν Ταχυδρομείων. Τὸ φύλλον ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ. ELSTER-STRASSE No. 41. LEIPZIG.

ΤΟ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Ἐκαστον τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιγύσεων περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἦτοι φράγκων 6.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τινὲς τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἠμέλησαν νὰ ἐμβάσωσι τὸ τίμημα τῶν παραγγελθέντων περικαλυμμάτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἐπαισθητὴ ζημίαι, ἡ Διεύθυνσις ἔλαβε τὸ γενικὸν μέτρον νὰ μὴ ἀποστέλλῃ τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει περικαλυμματα ἄνευ τῆς προκαταβολῆς τοῦ τιμήματος αὐτοῦ.

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ

μετὰ ψυχαγωγίας ἐξ ἰδιογράφου

ΛΑΜΠΡΟΥ ΤΟΥ ΦΩΤΙΑΔΟΥ

καὶ νεωτέρων ἐξηγητικῶν σχολίων
καὶ σημειώσεων

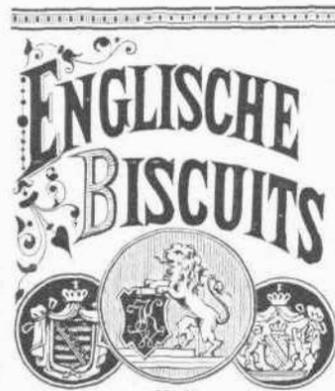
ὑπὸ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΔΟΣΙΟΥ. Δ. Φ.

(Μετὰ εἰκόνας τοῦ Λάμπρου Φωτιάδου)

EN ΓΑΛΑΖΙΩ.

1884.

VON

F. Krietsch, Wurzeln/s

anerkannt vorzüglicher Qualität in 100 verschiedenen Sorten.
Musterfortimente zu 3, 6 und 9 Mark empfohlen. Preislisten sowie Prospekte über Beschaffenheit, Nährwert und Verwendung der Biscuits werden auf Wunsch franco übersandt.

ΜΙΛΤΩΝΟΣ ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

ἑμμετρος μετάφρασις

Ἄλεξάνδρου Σ. Κάσδαγλη.

Ἐκδόσις πολυτελῆς μετὰ εἰκόνων

ὑπὸ

Gustave Doré.

Ἐν Λειψίᾳ

1884.

W. DRUGULIN.

Ἐκδίδεται κατὰ τεύχη· τιμὴ ἑκάστου τεύχους μάρκα 2.

Selbstthätige Zimmerfontaine mit Blumentisch und Aquarium Neu! Originell!

Vorzüglichste Leistung

Eleganteste Ausführung.

Die Triebwerke gebe ich auch zu schon verbandenen Aquarien wie zu Springbrunnen für

Landhäuser Besitzern von Villen etc. allein ab Illustrierte Prospekte gratis und franko.

LOUIS HEINRICI-ZWICKAU/S.

Διευθυντής καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 41.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίῳ, Φραγκοφόρτη καὶ Λειψίᾳ. — Τόποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΑΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.